

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W PIŁE**

**INFORMACJA
O SYTUACJI NA RYNKU PRACY
W POWIECIE PIŁSKIM
W I PÓŁROCZU 2012 ROKU**

SPIS TREŚCI:

I. ZMIANY W STANIE I STRUKTURZE BEZROBOCIA	4
1. Poziom bezrobocie	4
2. Stopa bezrobocia	5
3. Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego	7
4. Nowe rejestracje i wyłączenia z ewidencji bezrobotnych	7
5. Wybrane kategorie bezrobotnych	10
5.1. Poprzednio pracujący	11
5.2. Bezrobotni według płci	11
5.3. Bezrobocie na wsi	12
5.4. Bezrobotni z prawem do zasiłku	12
6. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	13
6.1. Bezrobotni do 25 roku życia	15
6.2. Bezrobotni powyżej 50 roku życia	16
6.3. Osoby długotrwale bezrobotne	16
6.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	17
6.5. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	17
6.6. Bezrobotni bez wykształcenia średniego	17
6.7. Osoby niepełnosprawne	18
7. Struktura osób bezrobotnych	18
7.1. Bezrobotni według wieku	18
7.2. Bezrobotni według wykształcenia	19
7.2.1. Bezrobotni z wyższym wykształceniem	20
7.3. Bezrobotni według stażu pracy	22
7.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy	23
8. Bezrobotni według zawodów i specjalności	24
9. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	26
9.1. Według rodzaju działalności gospodarczej	27
9.2. Według zawodów	28
II. PODZIAŁ I WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY I EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO	29

III. FORMY AKTYWIZACYJNE ŁAGODZĄCE SKUTKI BEZROBOCIA	34
1. Realizowane instrumenty i usługi rynku pracy	34
1.1. Staże	36
1.2. Prace interwencyjne, roboty publiczne i prace społecznie użyteczne	36
1.3. Dotacje na działalność gospodarczą i refundacje kosztów tworzenia stanowisk pracy	39
1.4. Szkolenia	40
2. Realizowane projekty i programy	41
2.1. Projekt „Mój wybór – moja przyszłość” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego	42
3. Podjęcia pracy	45
IV. WSPÓŁPRACA Z KLIENTAMI URZĘDU.....	46
1. Promocja usług świadczonych przez Urząd	46
2. Giełdy pracy i spotkania rekrutacyjne	48
3. Poradnictwo zawodowe	48
4. Aktywne poszukiwanie pracy – Klub Pracy	50
5. Działania outplacementu	52
V. WSPÓŁTWORZENIE I REALIZACJA POLITYKI RYNKU PRACY	53
1. Współpraca z Powiatową Radą Zatrudnienia.....	53
2. Współdziałanie z partnerami rynku pracy	54
3. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych	58
4. Badania, opracowania	61
VI. PODSUMOWANIE	62

I. Zmiany w stanie i strukturze bezrobocia

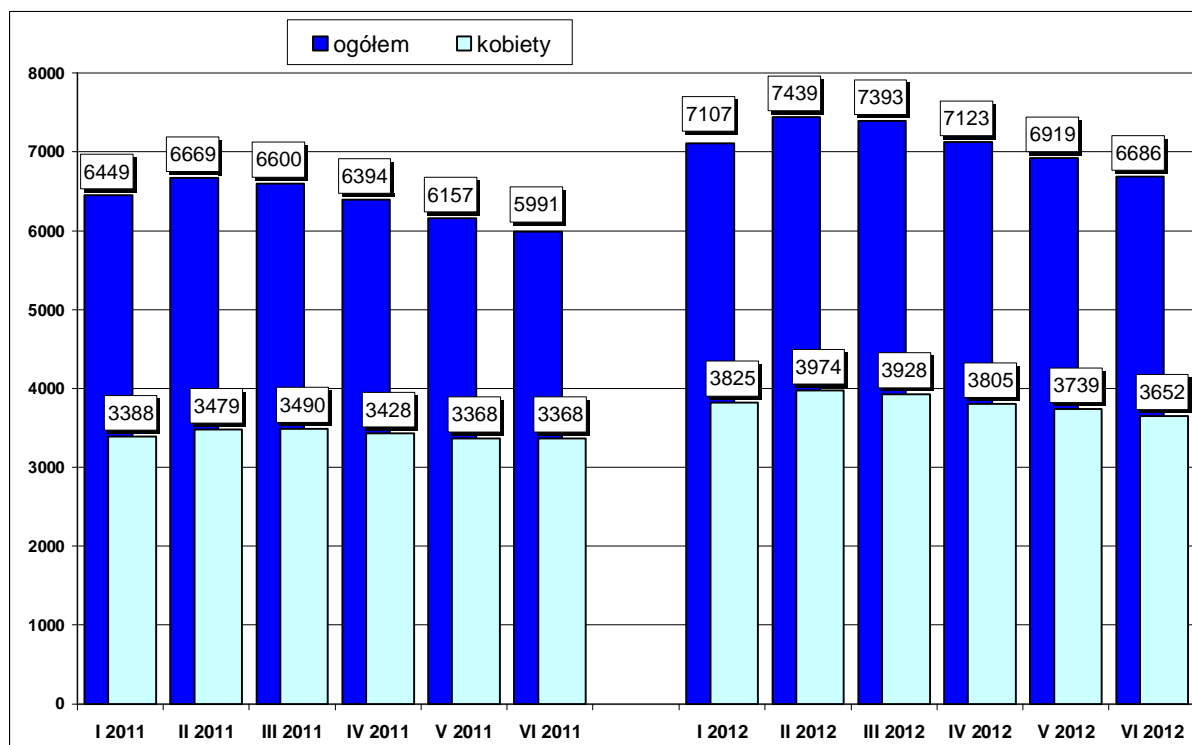
1. Poziom bezrobocia

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile na koniec czerwca 2012 roku zarejestrowanych było 6.686 osób bezrobotnych – o 695 osób, tj. o 11,6% więcej niż na koniec czerwca 2011 r. Wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do czerwca 2011 r. (w granicach 2,0% – 19,8%) wystąpił w ośmiu jednostkach administracyjnych powiatu:

gmina	wzrost	
	w osobach	w %
gmina Kaczory	58	19,8
miasto i gmina Wyrzysk	120	19,0
miasto i gmina Łobżenica	55	14,0
miasto i gmina Wysoka	30	12,3
gmina Szydłowo	50	12,2
miasto Piła	363	11,0
gmina Miasteczko Krajeńskie	13	10,2
miasto i gmina Ujście	7	2,0

Natomiast spadek liczby osób bezrobotnych nastąpił w gminie Białośliwie – o 1 osobę, tj. 0,4%.

Zmiany w poziomie bezrobocia w I półroczu 2011 oraz 2012 roku przedstawiono na wykresie 1.

Wykres 1. Liczba osób bezrobotnych w powiecie pilskim (stan na koniec miesiąca)

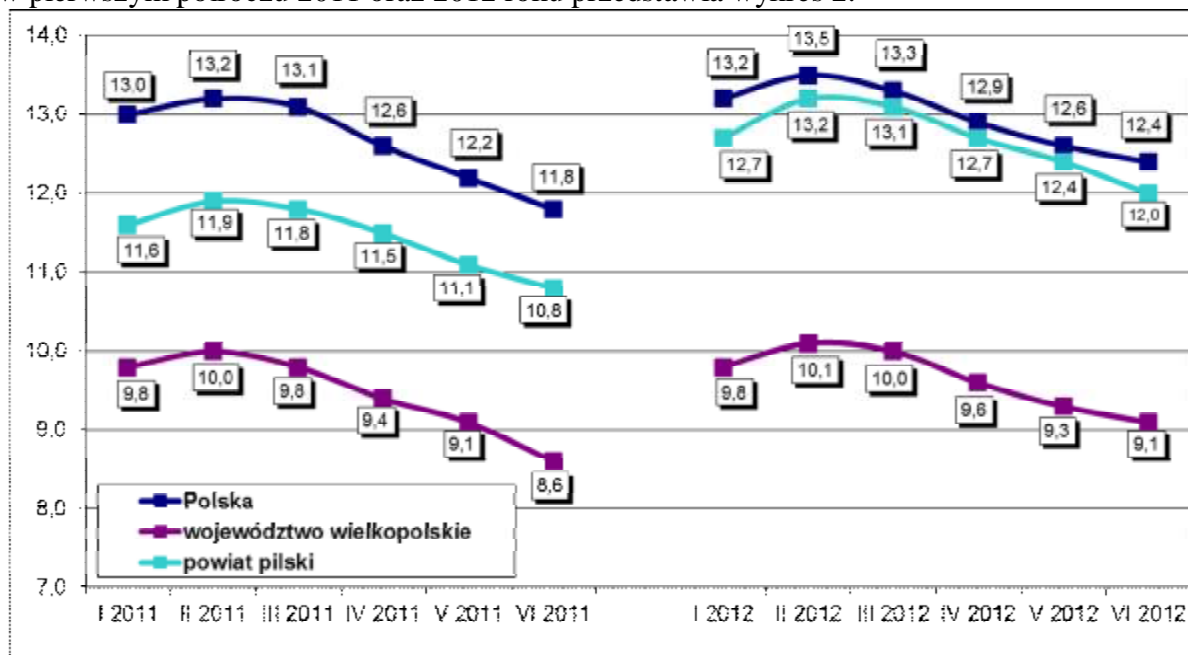
2. Stopa bezrobocia

Na koniec czerwca 2012 r. stopa bezrobocia w powiecie pilskim osiągnęła poziom 12,0%, w województwie wielkopolskim – 9,1% i w kraju – 12,4%.

Miesięczne zmiany liczby bezrobotnych oraz stopę bezrobocia w poszczególnych miesiącach I półrocza 2011 i 2012 roku dla powiatu pilskiego, województwa wielkopolskiego i kraju przedstawiono w poniższej tabeli.

miesiąc	Liczba bezrobotnych wzrost / spadek (w %)			Stopa bezrobocia (w %)		
	powiat pilski	woj. wielkopolskie	kraj	powiat pilski	woj. wielkopolskie	kraj
2011 rok						
styczeń	7,8	8,6	7,7	11,6	9,8	13,0
luty	3,4	2,4	2,1	11,9	10,0	13,2
marzec	-1,0	-1,8	-0,8	11,8	9,8	13,1
kwiecień	-3,1	-5,2	-4,2	11,5	9,4	12,6
maj	-3,7	-3,7	-4,0	11,1	9,1	12,2
czerwiec	-2,7	-4,8	-4,0	10,8	8,6	11,8
2012 rok						
styczeń	10,5	8,1	7,0	12,7	9,8	13,2
luty	4,7	3,2	2,2	13,2	10,1	13,5
marzec	-0,6	-1,3	-1,2	13,1	10,0	13,3
kwiecień	-3,7	-3,9	-3,2	12,7	9,6	12,9
maj	-2,9	-3,0	-2,8	12,4	9,3	12,6
czerwiec	-3,4	-2,7	-2,5	12,0	9,1	12,4

Stopę bezrobocia w powiecie pilskim, województwie wielkopolskim oraz w kraju w pierwszym półroczu 2011 oraz 2012 roku przedstawia wykres 2.

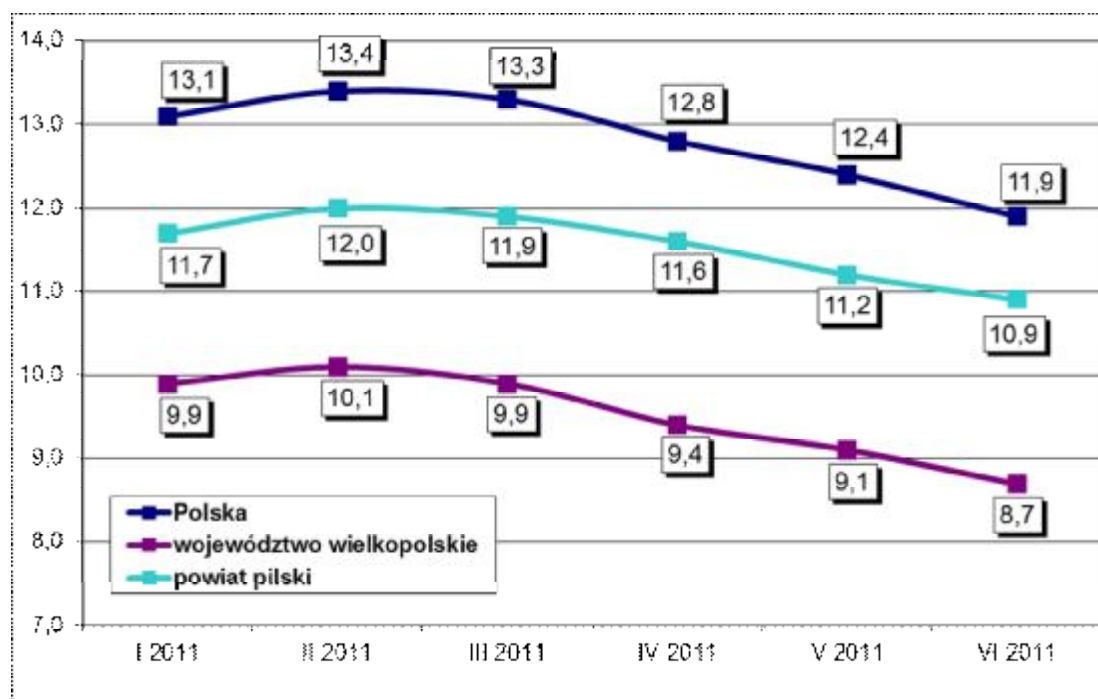

Wykres 2. Stopa bezrobocia w I półroczu 2011 i 2012 roku

Dane dotyczące stopy bezrobocia za poszczególne miesiące 2011 r. zostały skorygowane w 2012 roku przez Główny Urząd Statystyczny i przedstawiają się następująco:

miesiąc	Stopa bezrobocia (w %)		
	powiat pilski	woj. wielkopolski	kraj
2011 rok			
styczeń	11,7	9,9	13,1
luty	12,0	10,1	13,4
marzec	11,9	9,9	13,3
kwiecień	11,6	9,4	12,8
maj	11,2	9,1	12,4
czerwiec	10,9	8,7	11,9

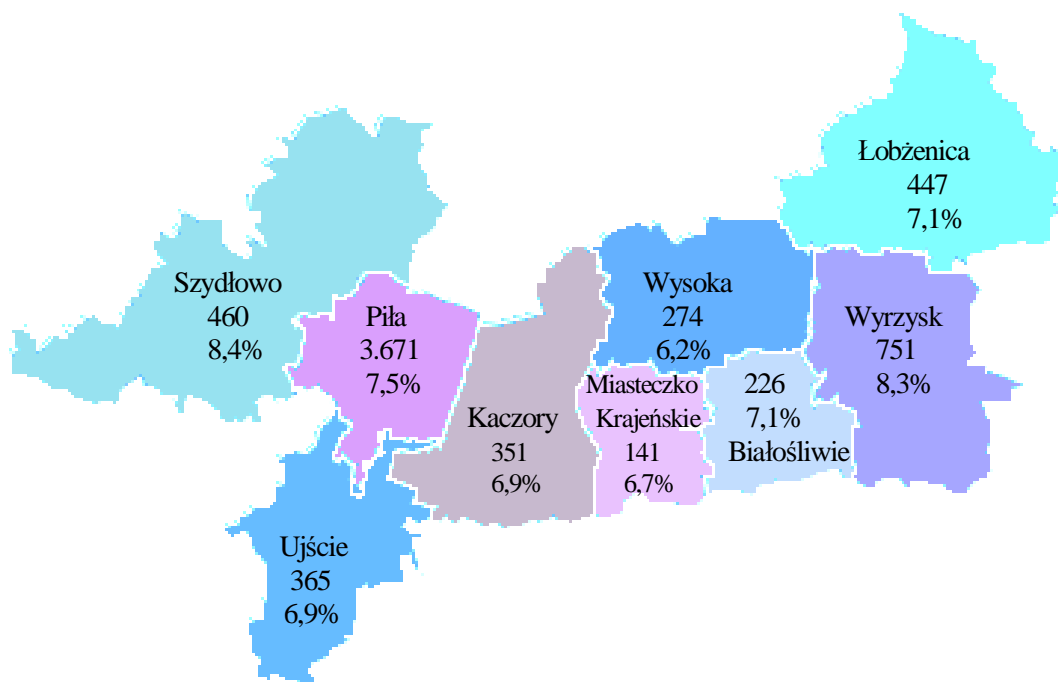
Stopę bezrobocia w I półroczu 2011 roku po korekcie dokonanej przez Główny Urząd Statystyczny przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 3. Stopa bezrobocia po korekcie GUS w I półroczu 2011 r. w powiecie pilskim, województwie wielkopolskim i w kraju.

3. Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego

Biorąc pod uwagę liczbę osób bezrobotnych na koniec czerwca 2012 roku i liczbę osób w wieku produkcyjnym na koniec 2010 roku wskaźnik bezrobocia rejestrowanego w gminach powiatu pilskiego ukształtował się na poniżej przedstawionym poziomie.

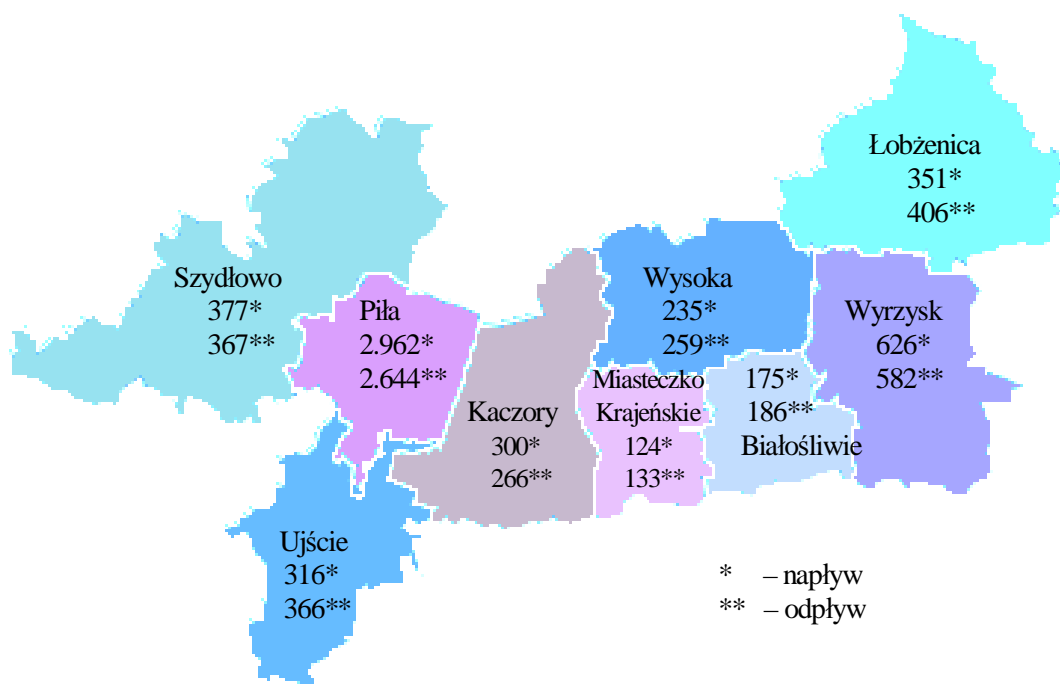

Rysunek 1. Liczba osób bezrobotnych oraz wskaźnik bezrobocia rejestrowanego na koniec czerwca 2012 r. w gminach powiatu pilskiego

4. Nowe rejestracje i wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych

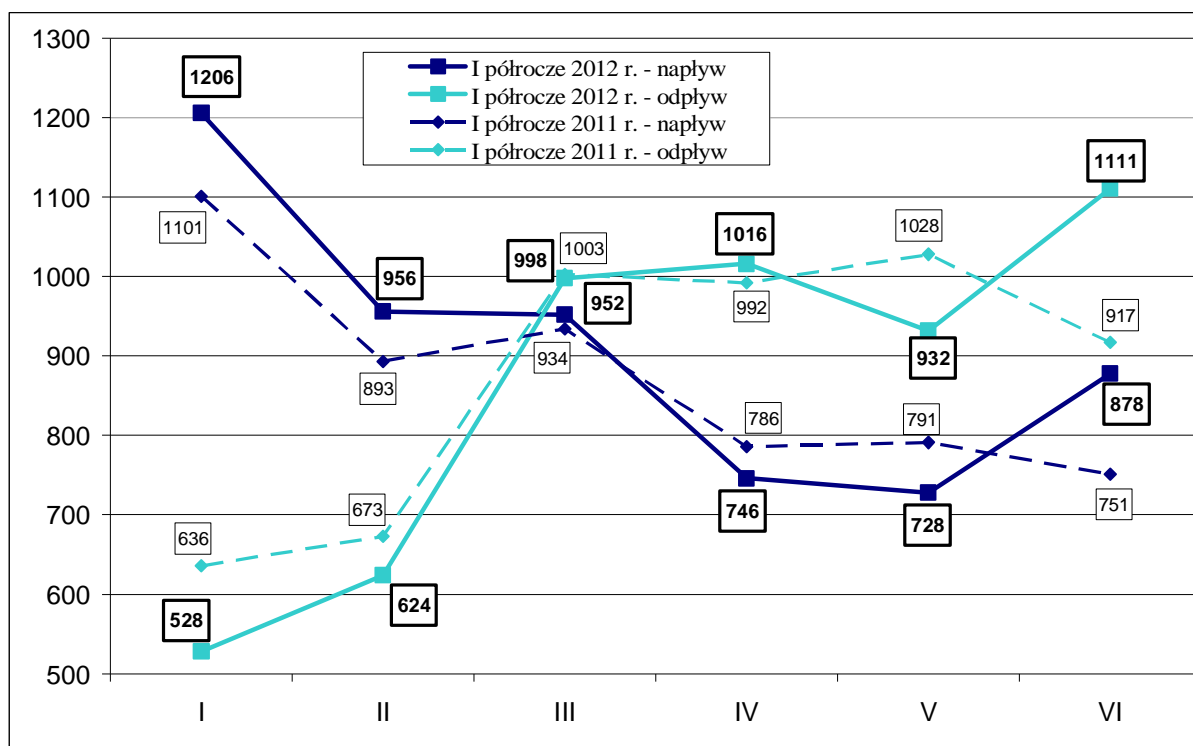
W pierwszym półroczu 2012 roku, podobnie jak w pierwszym półroczu roku 2011, utrzymywała się znaczna rotacja osób bezrobotnych, wyrażająca się stosunkowo wysokim napływem i odpływem z bezrobocia. W okresie od stycznia do czerwca 2012 r. zarejestrowało się 5.466 osób bezrobotnych. W tym samym okresie wyłączono z ewidencji bezrobotnych 5.209 osób. Porównując z analogicznym okresem 2011 roku napływ do bezrobocia był wyższy o 210 osób, tj. o 4,0%, natomiast odpływ był niższy o 40 osób, tj. 0,8%. Spośród osób zarejestrowanych ponad połowa nie miała wykształcenia średniego (53,6%). Dużą grupę stanowiły również osoby długotrwale bezrobotne (28,2%), osoby do 25 roku życia (27,7%), bez kwalifikacji zawodowych (26,8%) oraz osoby bez doświadczenia zawodowego (23,5%).

Napływ i odpływ z bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu pilskiego w okresie I – VI 2012 r. został przedstawiony na rysunku 2.

Rysunek 2. Napływ i odływ z bezrobocia w gminach powiatu pilskiego w I półroczu 2012 r.

Porównanie napływu i odpływu bezrobotnych w powiecie pilskim w ciągu I półrocza 2011 i 2012 roku zostało przedstawione na wykresie poniżej.

Wykres 4. Napływ i odływ bezrobotnych w powiecie pilskim w I półroczu 2011 i 2012 roku.

Spośród osób zarejestrowanych w okresie od stycznia do czerwca 2012 r. po raz pierwszy zarejestrowało się 1.048 osób, tj. 19,2%, natomiast po raz kolejny 4.418 osób, tj. 80,8%. Wysoki udział kolejnych rejestracji w ogólnej ich liczbie wskazuje na to, że pilski rynek pracy jest rynkiem o znacznym udziale sezonowego zatrudnienia – zatrudnienia na czas określony. Ponadto w I półroczu 2012 r. w powiecie pilskim zanotowano wzrost udziału osób poprzednio pracujących wśród osób nowozarejestrowanych o 0,3 punktu procentowego w stosunku do I półrocza 2011 r. Udział tej grupy w ogólnym napływie do bezrobocia wyniósł 83,3%.

W I półroczu 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile zarejestrowało się 218 osób zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracowników, tj. o 45 osób (17,1%) mniej niż w I półroczu 2011 roku. Udział tej grupy osób w ogólnym napływie do bezrobocia wyniósł 4,0% i był niższy od udziału w I półroczu 2011 roku o 1,0 punkt procentowy.

W okresie I półrocza 2012 r. zwolnień z przyczyn nie dotyczących pracowników dokonało 7 zakładów pracy, rozwiązując stosunek pracy z 19 osobami z terenu powiatu pilskiego:

1. Tradis Sp. Z o.o. – z 9 osobami
2. Pol-Dróg Piła Sp. z o.o. – z 4 osobami
3. Gemar-Umech Sp. z o.o. – z 2 osobami
4. Navo Polska Grupa
Dystrybucyjna Sp. z o.o. – z 1 osobą
5. Transpost S.A. – z 1 osobą
6. Przedsiębiorstwo Farmaceutyczne
Jelfa S.A. – z 1 osobą
7. Bank Gospodarstwa Krajowego – z 1 osobą.

Spośród 5.209 osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2012 r., grupę liczącą 2.055 osób, tj. 39,5% stanowiły osoby, które podjęły pracę (niesubsydiowaną – 1.935 osób, tj. 94,2%, subsydiowaną – 120 osób, tj. 5,8%). Porównując z analogicznym okresem roku 2011, w I półroczu 2012 r. udział osób wyłączonych z powodu podjęcia pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyłączonych z ewidencji zmniejszył się o 0,3 punktu procentowego.

Częstym powodem wyłączeń było niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy, z powodu którego status bezrobotnego utraciło 1.990 osób, tj. 38,2% (w I półroczu 2011 r. udział bezrobotnych wyłączonych z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy w ogólnej liczbie osób wyłączonych wyniósł 39,2%), który był niższy o 1,0 punkt procentowy. Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub uczestnictwa w Indywidualnym Planie Działania, w kontrakcie socjalnym lub zajęciach aktywizacyjnych była przyczyną wyłączenia 148 osób, co stanowiło 2,8% ogółu wyłączeń (w I półroczu 2011 r. – 5,9%).

Z powodu rozpoczęcia stażu wyłączono 461 osób, tj. 8,9% (w I półroczu 2011 r. – 242 osoby, tj. 4,6%), z powodu podjęcia prac społecznie użytecznych 126 osób, tj. 2,4% (w I półroczu 2011 r. – 192 osoby, tj. 3,7%), a z powodu rozpoczęcia szkolenia 59 osób, tj. 1,1% (w I półroczu 2011 r. – 41 osób, tj. 0,8%). Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego była powodem wyłączenia 170 osób, tj. 3,3% ogółu wyłączeń (w I półroczu 2011 r. – 135 osób, tj. 2,6%). Z innych przyczyn wyłączono 200 osób, tj. 3,8% ogólnej liczby wyłączeń.

Wśród osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2012 r. najliczniej reprezentowaną grupę stanowiły osoby do 25 roku życia – 1.438 osób, tj. 27,6% ogółu wyłączeń. Osób długotrwale bezrobotnych wyłączono 1.431, czyli 27,5% ogółu wyłączeń, a osób powyżej 50 roku życia 801 – 15,4%. W I półroczu 2011 r. najwięcej wyłączono osób długotrwale bezrobotnych – 1.473 osoby, tj. 28,1%. Osób do 25 roku życia wyłączono 1.404, tj. 26,7% ogółu wyłączeń, a osób po 50 roku życia 808 – 15,4%.

Najczęstszym powodem wyłączeń osób do 25 roku życia było niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – 644 osoby, tj. 44,8%. Częstym powodem wyłączeń było również podjęcie pracy – 448 osób, tj. 31,2% oraz rozpoczęcie stażu – 232 osoby, tj. 16,1%. Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy była powodem wyłączenia 39 osób, tj. 2,7%, dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 37 osób, tj. 2,6%, a rozpoczęcie szkolenia – 14 osób, tj. 1,0%.

Wśród częstych przyczyn wyłączeń osób długotrwale bezrobotnych wskazać należy niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – 530 osób, tj. 37,0%, podjęcie pracy – 354 osoby, tj. 24,7% oraz rozpoczęcie stażu – 189 osób, tj. 13,2%. Z powodu rozpoczęcia prac społecznie użytecznych wyłączono 106 osób, tj. 7,4%, z powodu odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy – 91 osób, tj. 6,4%, a z powodu dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego – 55 osób, tj. 3,8%. Rozpoczęcie szkolenia było powodem wyłączenia 24 osób, tj. 1,7%.

Wyłączenia osób powyżej 50 roku życia najczęściej spowodowane były podjęciem pracy – 273 osoby, tj. 34,1%, niepotwierdzeniem gotowości do podjęcia pracy – 246 osób, tj. 30,7%, rozpoczęciem stażu – 58 osób, tj. 7,2% oraz rozpoczęciem prac społecznie użytecznych – 51 osób, tj. 6,4%. Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy była powodem wyłączenia 36 osób, tj. 4,5%, dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 30 osób, tj. 3,7%, a rozpoczęcie szkolenia – 11 osób, tj. 1,4%.

5. Wybrane kategorie bezrobotnych

Wybrane kategorie osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu czerwca 2012 r. zostały przedstawione na wykresie poniżej.

Wykres 5. Wybrane kategorie bezrobotnych w powiecie pilskim – stan na koniec I półrocza 2012 r.

5.1. Poprzednio pracujący

Na koniec czerwca 2012 r. w ewidencji bezrobotnych zarejestrowanych było 5.671 osób poprzednio pracujących, a ich udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych wyniósł 84,8% i był o 0,3 punktu procentowego wyższy aniżeli na koniec czerwca 2011 r. Udział pracujących przed rejestracją kobiet w ogólnej liczbie osób pracujących przed rejestracją wyniósł 54,0% i był niższy o 1,5 punktu procentowego od udziału na koniec czerwca 2011 r. Udział pracujących przed rejestracją mężczyzn wzrósł w porównaniu do końca I półrocza 2011 r. o 1,5 punktu procentowego i wyniósł 46,0%.

W województwie wielkopolskim poprzednio pracujący stanowili na koniec czerwca 2012 r. 85,1% spośród ogółu osób bezrobotnych, tj. o 0,3 punktu procentowego więcej niż w powiecie pilskim, natomiast w kraju 81,2% – o 3,6 punktu procentowego mniej aniżeli w powiecie pilskim.

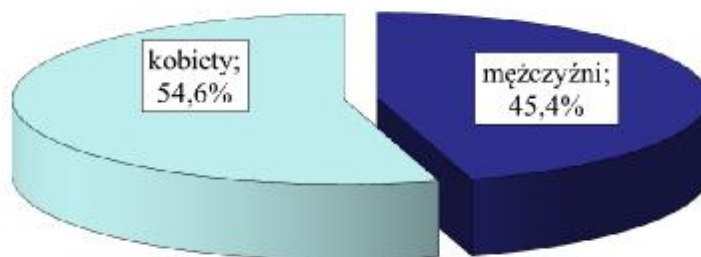
5.2. Bezrobotni według płci

Liczba bezrobotnych kobiet na koniec czerwca 2012 r. wyniosła 3.652 osoby i stanowiła 54,6% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do analogicznego okresu 2011 roku liczba kobiet wzrosła o 284 osoby, tj. o 8,4%, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 1,6 punktu procentowego. Najwyższy odsetek bezrobotnych kobiet zanotowano w gminie Białośliwie – 59,3%, w gminie Kaczory – 57,8% oraz w mieście i gminie Wyrzysk – 57,0%, natomiast najniższy odnotowany został w gminie Miasteczko Krajeńskie – 51,8%, w mieście i gminie Wysoka – 52,2% oraz w mieście Pile – 53,4%.

Na krajowym rynku pracy na koniec czerwca 2012 r. udział bezrobotnych kobiet wśród ogólnej liczby osób bezrobotnych wyniósł 52,6% i był o 2,0 punkty procentowe niższy niż w powiecie pilskim, natomiast w województwie wielkopolskim udział kobiet wyniósł 57,0% – o 2,4 punktu procentowego więcej aniżeli w powiecie pilskim.

W powiecie pilskim liczba bezrobotnych mężczyzn na koniec czerwca 2012 r. wyniosła 3.034 osoby, a ich udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych wyniósł 45,4% i w porównaniu z końcem czerwca 2011 r. był wyższy o 1,6 punktu procentowego.

Na wykresie poniżej przedstawiono procentowy udział kobiet i mężczyzn w strukturze bezrobotnych w powiecie pilskim (stan na koniec czerwca 2012 r.).

Wykres 6. Bezrobotni w powiecie pilskim według płci – stan na koniec I półrocza 2012 r.

W większości grup osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, udział kobiet przewyższał udział mężczyzn – wyjątkiem były 3 grupy: osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, w której udział mężczyzn wyniósł 57,2%, osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia, w której mężczyźni stanowili 96,2% oraz osób bez wykształcenia średniego, gdzie ich udział wyniósł 54,0%.

Wysoki udział kobiet wystąpił wśród następujących grup osób bezrobotnych:

- samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia – 87,8%,
- które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia – 66,0%,
- bez kwalifikacji zawodowych – 60,3%,
- długotrwale bezrobotnych – 59,5%,
- bez doświadczenia zawodowego – 58,2%,
- do 25 roku życia – 56,6%.

5.3. Bezrobocie na wsi

Na koniec czerwca 2012 r. liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyniosła 2.250 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 33,7% i był o 0,3 punktu procentowego wyższy niż na koniec czerwca 2011 r.

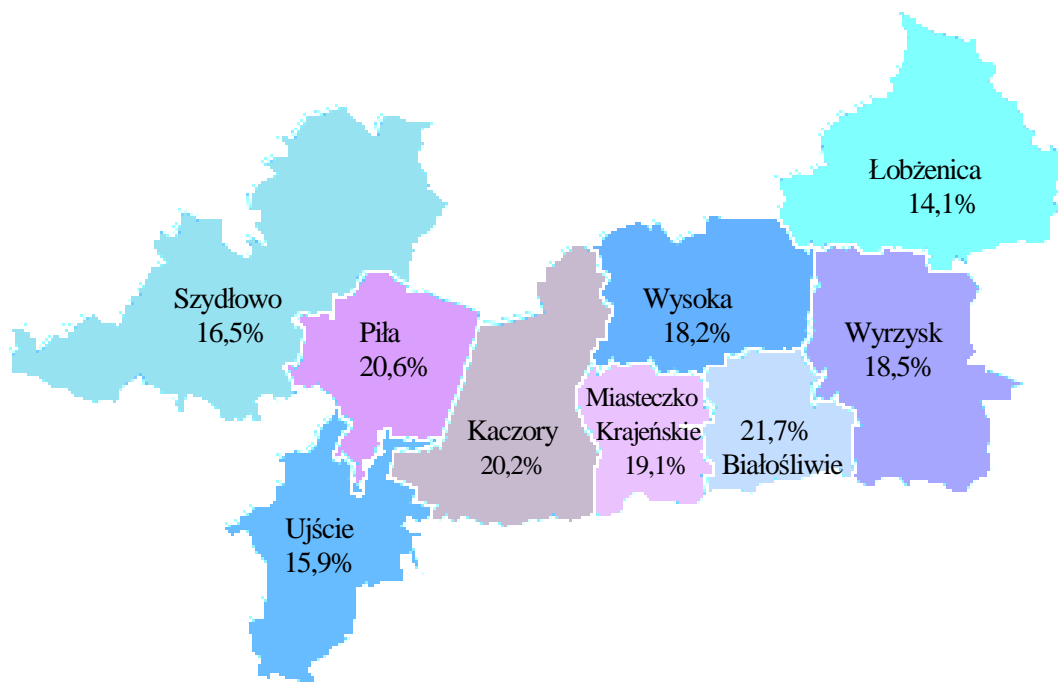
W województwie wielkopolskim mieszkańcy wsi stanowili 46,4% ogółu bezrobotnych, tj. o 12,7 punktu procentowego więcej niż w powiecie pilskim, natomiast w kraju 43,0% – o 9,3 punktu procentowego więcej aniżeli w powiecie pilskim.

5.4. Bezrobotni z prawem do zasiłku

Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wyniosła na koniec czerwca 2012 r. 1.288 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 19,3% i był o 0,1 punktu procentowego niższy niż na koniec analogicznego okresu 2011 roku.

W końcu czerwca 2012 r. bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili w województwie wielkopolskim 18,6% ogółu bezrobotnych, tj. o 0,7 punktu procentowego mniej niż w powiecie pilskim, natomiast w kraju udział tej grupy osób wyniósł 16,7% – o 2,6 punktu procentowego mniej aniżeli w powiecie pilskim.

Udział osób z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w gminach powiatu pilskiego na koniec czerwca 2012 r. przedstawiony został na rysunku 3.

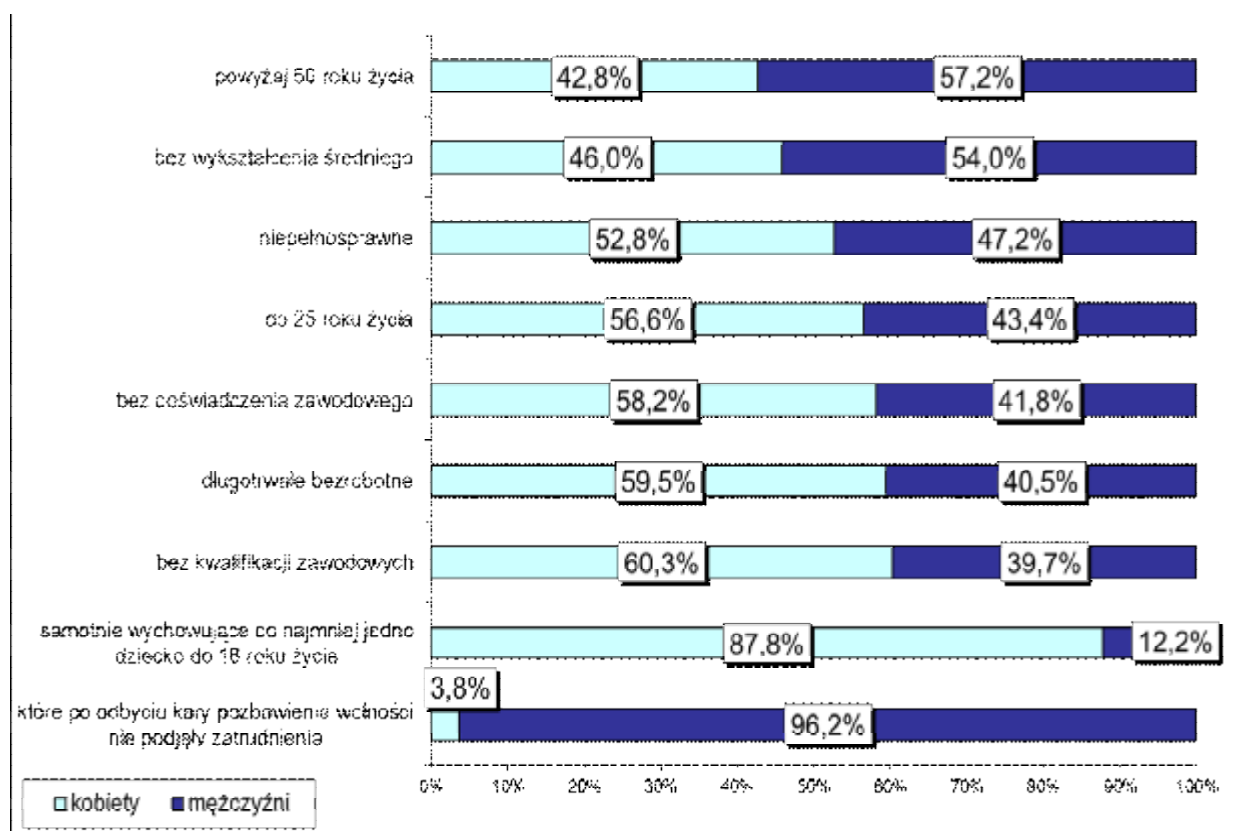
Rysunek 3. Udział osób z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie osób bezrobotnych – stan na koniec czerwca 2012 r.

6. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy¹

Strukturę osób bezrobotnych ze względu na płeć, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy przedstawia wykres 7.

---

¹ Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U.Nr 69, poz.415 - tekst jednolity z 25.04.2008r.), do „osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy” zaliczane są kategorie bezrobotnych: do 25 roku życia, powyżej 50 roku życia, niepełnosprawni, osoby samotne wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, bezrobotnych długotrwale, kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego, bez wykształcenia średniego oraz bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia.

Wykres 7. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie pilskim – stan na koniec czerwca 2012 r.

Na koniec czerwca 2012 r. osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w liczbie 5.940, stanowiły 88,8% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. W województwie wielkopolskim stanowili oni 89,8% ogółu bezrobotnych, tj. o 1,0 punkt procentowy więcej niż w powiecie pilskim, natomiast w kraju 90,9% – o 2,1 punktu procentowego więcej aniżeli w powiecie pilskim.

W okresie I półrocza 2012 r. zarejestrowało się 5.466 osób bezrobotnych. Liczną grupę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne – 1.542 osoby, tj. 28,2% ogółu nowych rejestracji. Osób do 25 roku życia zarejestrowało się 1.514, tj. 27,7% ogółu, a osób powyżej 50 roku życia 908 – 16,6%. W tym samym czasie wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych 5.209 osób, w tym 1.431 osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 27,5% ogółu wyłączeń. Osób do 25 roku życia wyłączono 1.438, tj. 27,6% ogółu, a osób po 50 roku życia 801, tj. 15,4% ogółu wyłączeń.

Szczegółowe informacje dotyczące „napływu” i „odpływu” wybranych kategorii osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie pilskim w I półroczu 2012 r. przedstawia poniższe zestawienie:

	I – VI 2012 r.	B E Z R O B O T N I					
		do 25roku życia		powyżej 50 roku życia		długotrwale bezrobotni	
		osoby	%	osoby	%	osoby	%
1.	Zarejestrowani	1.514	100,0	908	100,0	1.542	100,0
2.	Wyrejestrowani	1.438	100,0	801	100,0	1.431	100,0
	w tym z powodu: – podjęcia pracy	448	31,2	273	34,1	354	24,7
	– subsydiowanej, – niesubsydiowanej	22 426	1,5 29,6	29 244	3,6 30,5	37 317	2,6 22,2
	– rozpoczęcia szkolenia	14	1,0	11	1,4	24	1,7
	– stażu	232	16,1	58	7,2	189	13,2
	– prac społecznie użytecznych	1	0,1	51	6,4	106	7,4
	– niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy lub odmowy przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy	683	47,5	282	35,2	621	43,4
3.	Bezrobotni, którzy utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy	110	–	X	X	X	X
	stan na 30.06.2012 r.	1.271	19,0	1.533	22,9	2.632	39,4
	stan na 30.06.2011 r.	1.183	19,7	1.271	21,2	2.248	37,5

6.1. Bezrobotni do 25 roku życia

W I półroczu 2012 r. zarejestrowało się 1.514 osób bezrobotnych do 25 roku życia. Z ewidencji bezrobotnych wyłączono natomiast 1.438 osób, w tym najwięcej z tytułu:

- podjęcia pracy 448 osób 31,2%,
- rozpoczęcia szkolenia, stażu i prac społecznie użytecznych 247 osób 17,2%,
- niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy lub odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy 683 osoby 47,5%.

Według stanu na koniec czerwca 2012 r. w ewidencji bezrobotnych zarejestrowanych było 1.271 osób do 25 roku życia, tj. 19,0% ogółu bezrobotnych. Było to o 88 osób, czyli o 7,4% więcej niż na koniec czerwca 2011 r., a udział osób do 25 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych zmniejszył się o 0,7 punktu procentowego.

W województwie wielkopolskim udział osób do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 21,7% i był wyższy od udziału w powiecie pilskim o 2,7 punktu procentowego, natomiast w kraju udział ten ukształtował się na poziomie 19,4% – o 0,4 punktu procentowego większym aniżeli w powiecie pilskim.

Powiat pilski miał trzeci, najniższy w Wielkopolsce po powiecie poznańskim i kaliskim, wskaźnik udziału ludzi młodych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych.

Zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile osoby bezrobotne do 25 roku życia charakteryzowały się w większości brakiem stażu pracy (49,8%), wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (29,3%) oraz gimnazjalnym i poniżej (29,3%). Osoby wykształcone na poziomie średniej szkoły ogólnokształcącej stanowiły 18,3%, a zasadniczej szkoły zawodowej 16,4%. Udział osób z wyższym wykształceniem wyniósł 6,6%.

Kobiety były lepiej wykształcone od mężczyzn – ich udział wśród osób posiadających wykształcenie wyższe wyniósł 76,2%, wśród osób wykształconych na poziomie szkoły policealnej i średniej zawodowej – 57,6% i wśród osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – 67,8%.

6.2. Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Na koniec czerwca 2012 r. liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia wyniosła 1.533 osoby, co stanowiło 22,9% ogółu bezrobotnych. Było to o 262 osoby, czyli o 20,6% więcej niż na koniec czerwca 2011 r., przy czym udział osób powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 1,7 punktu procentowego.

W województwie wielkopolskim udział osób powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł na koniec czerwca 2012 r. 21,0%, tj. o 1,9 punktu procentowego mniej niż w powiecie pilskim, natomiast w kraju udział tej kategorii bezrobotnych wyniósł 23,1% – o 0,2 punktu procentowego więcej aniżeli w powiecie pilskim.

Grupę bezrobotnych powyżej 50 roku życia charakteryzuje niski poziom kwalifikacji zawodowych wyrażający się 72,1% udziałem osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej oraz długi staż pracy – 60,4% osób posiadało staż pracy powyżej 20 lat, a 23,7% – od 10 do 20 lat.

6.3. Osoby długotrwale bezrobotne

Liczba osób długotrwale bezrobotnych, tj. pozostających w ewidencji Urzędu Pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, na koniec czerwca 2012 r. wyniosła 2.632 osoby, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych ukształtował się na poziomie 39,4% – o 1,9 punktu procentowego więcej niż na koniec czerwca 2011 r.

W województwie wielkopolskim na koniec czerwca 2012 r. udział osób długotrwale bezrobotnych wśród ogółu zarejestrowanych wyniósł 43,1%, tj. o 3,7 punktu procentowego więcej niż w powiecie pilskim, natomiast w kraju długotrwale bezrobotni stanowili 50,9% ogółu – o 11,5 punktu procentowego więcej aniżeli w powiecie pilskim.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych dominowały kobiety, których udział wyniósł 59,5%. Istotny z punktu widzenia aktywizacji zawodowej bezrobotnych jest wysoki w tej grupie udział osób o najniższych kwalifikacjach. Wykształceniem

zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym charakteryzowało się 63,5% osób spośród tej grupy.

6.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

Na koniec czerwca 2012 r. w ewidencji bezrobotnych zarejestrowane były 1.803 osoby bez kwalifikacji zawodowych i stanowiły one 27,0% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do czerwca 2011 r. ich udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych zmniejszył się o 2,4 punktu procentowego.

W województwie wielkopolskim udział osób bez kwalifikacji zawodowych w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł na koniec czerwca 2012 r. 27,5%, tj. o 0,5 punktu procentowego więcej niż w powiecie pilskim, natomiast w kraju udział tej kategorii bezrobotnych ukształtował się na poziomie 30,1% ogółu – o 3,1 punktu procentowego wyższym aniżeli w powiecie pilskim.

Cechami charakterystycznymi dla tej grupy jest wysoki udział osób w wieku od 18 do 34 roku życia – 54,2% oraz niski poziom wykształcenia – aż 68,3% osób wykształconych było na poziomie szkoły gimnazjalnej i poniżej.

Również w tej kategorii osób bezrobotnych dominowały kobiety, których udział wyniósł 60,3%.

6.5. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego

Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w końcu czerwca 2012 r. wyniosła 1.394 osoby, przy czym stanowiły one 20,8% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do czerwca 2011 r. ich udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych zmniejszył się o 0,7 punktu procentowego.

W województwie wielkopolskim udział osób bez doświadczenia zawodowego w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł na koniec czerwca 2012 r. 20,7%, tj. o 0,1 punktu procentowego mniej niż w powiecie pilskim, natomiast w kraju 24,9% – o 4,1 punktu procentowego więcej aniżeli w powiecie pilskim.

Wśród osób bezrobotnych nieposiadających doświadczenia zawodowego dominowały kobiety, stanowiąc 58,2% tej grupy. Większość osób z tej grupy znajdowała się w przedziale wiekowym od 18 do 34 lat – 85,4%. Na poziomie szkoły gimnazjalnej i poniżej wykształconych było 37,7% osób, szkołę policealną lub średnią zawodową skończyło 26,0%, a wykształcenie średnie ogólnokształcące posiadało 14,6% osób z tej grupy. Wyższym wykształceniem legitymowało się 11,0% osób z tej grupy, a edukację na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej zakończyło 10,7%.

6.6. Bezrobotni bez wykształcenia średniego

Na koniec czerwca 2012 r. w ewidencji bezrobotnych zarejestrowanych było 3.826 osób bez wykształcenia średniego i stanowili oni 57,2% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do czerwca 2011 r. ich udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych zmniejszył się o 0,3 punktu procentowego.

Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiadało 51,9% osób z tej grupy, a gimnazjalne i poniżej 48,1%.

W województwie wielkopolskim udział osób bez wykształcenia średniego w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł na koniec czerwca 2012 r. 56,3% i był niższy od udziału w powiecie pilskim o 0,9 punktu procentowego, natomiast w kraju udział tej kategorii bezrobotnych wyniósł 55,5% ogółu – o 1,7 punktu procentowego mniej aniżeli w powiecie pilskim.

6.7. Osoby niepełnosprawne

Na koniec czerwca 2012 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 595 osób niepełnosprawnych, z tego 498 jako osoby bezrobotne i 97 jako osoby poszukujące pracy. W powiecie pilskim liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych stanowiła 7,4% ogółu bezrobotnych, w województwie wielkopolskim – 5,9%, a w kraju 5,4%.

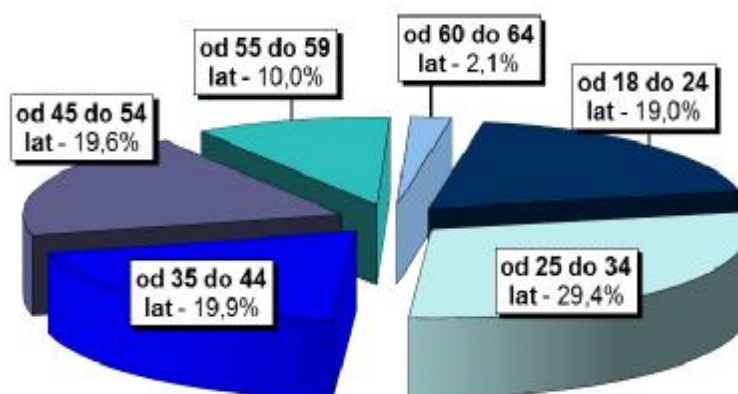
W porównaniu z końcem czerwca 2011 r. zanotowano wzrost liczby osób niepełnosprawnych o 115, tj. o 24,0%, przy czym liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wzrosła o 109 osób, tj. o 28,0%, a liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy wzrosła o 6 osób, tj. 6,6%. Udział kobiet wśród bezrobotnych osób niepełnosprawnych wyniósł 52,8%, natomiast wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy – 35,1%.

7. Struktura osób bezrobotnych

7.1. Bezrobotni według wieku

Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile na koniec I półrocza 2012 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby od 25 do 34 roku życia – 1.966 osób, tj. 29,4% ogółu. Kolejną grupą pod względem wielkości były osoby od 35 do 44 roku życia, których liczba wyniosła 1.326 osób, a udział w ogólnej liczbie bezrobotnych ukształtował się na poziomie 19,9%. W przedziale wiekowym od 45 do 54 lat znajdowało się 1.312 osób, czyli 19,6% ogółu, a osób do 25 roku życia zarejestrowanych było 1.271 – 19,0% ogółu. Najstarsze osoby spośród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły dwie najmniej liczne grupy – pomiędzy 55 a 59 rokiem życia znajdowało się 670 osób, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 10,0%, natomiast pomiędzy 60 a 64 rokiem życia znajdowało się 141 osób, tj. 2,1% ogółu bezrobotnych.

Strukturę osób bezrobotnych w powiecie pilskim według wieku na koniec I półrocza 2012 r. przedstawiono na wykresie 8.

Wykres 8. Struktura osób bezrobotnych według wieku – stan na koniec I półrocza 2012 r.

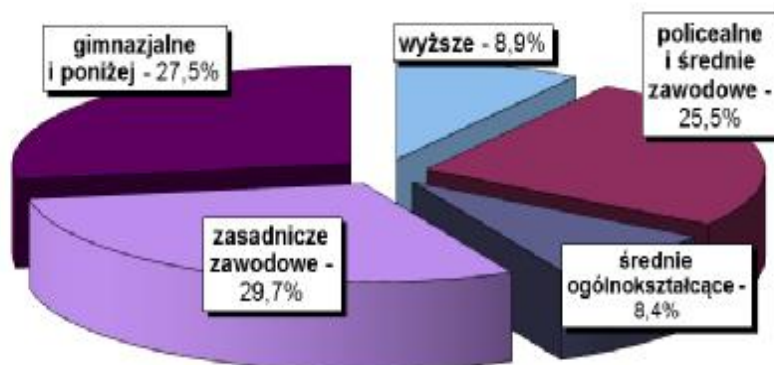
Porównanie udziału poszczególnych grup wiekowych osób bezrobotnych do ogólnej liczby bezrobotnych na koniec I półrocza 2011 i 2012 r. przedstawiono w tabeli poniżej.

KATEGORIA		udział w ogólnej liczbie bezrobotnych (%)	
		na koniec I półrocza 2012 r.	na koniec I półrocza 2011 r.
wiek	od 18 do 24 lat	19,0	19,7
	od 25 do 34 lat	29,4	30,2
	od 35 do 44 lat	19,9	19,9
	od 45 do 54 lat	19,6	20,4
	od 55 do 59 lat	10,0	8,0
	od 60 do 64 lat	2,1	1,8

7.2. Bezrobotni według wykształcenia

Większość osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile na koniec I półrocza 2012 r. nie posiadała wykształcenia średniego – 1.984 osoby, tj. 29,7% ogółu skończyły zasadniczą szkołę zawodową, a 1.842 osoby, tj. 27,5% posiadały wykształcenie gimnazjalne i poniżej. Na poziomie szkoły policealnej i średniej zawodowej wykształcone były 1.702 osoby, tj. 25,5% ogółu osób bezrobotnych. Wykształcenie wyższe posiadało 598 osób, tj. 8,9% ogółu, a średnie ogólnokształcące 560 osób, tj. 8,4%.

Struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Pile według wykształcenia na koniec I półrocza 2012 r. została przedstawiona na wykresie 9.

Wykres 9. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia – stan na koniec I półrocza 2012 r.

Porównanie udziału grup osób bezrobotnych posiadających poszczególne poziomy wykształcenia do ogólnej liczby bezrobotnych na koniec I półrocza 2011 i 2012 r. zostało przedstawione w tabeli poniżej.

KATEGORIA		udział w ogólnej liczbie bezrobotnych (%)	
		na koniec I półrocza 2012 r.	na koniec I półrocza 2011 r.
wykształcenie	wyższe	8,9	8,7
	policealne i średnie zawodowe	25,5	25,4
	średnie ogólnokształcące	8,4	8,4
	zasadnicze zawodowe	29,7	29,7
	gimnazjalne i poniżej	27,5	27,8

7.2.1. Bezrobotni z wyższym wykształceniem

Wśród 598 osób z wyższym wykształceniem dominowały kobiety, których udział wyniósł 68,2% (408 osób). Ponadto, ponad połowa osób z tej grupy mieściła się w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat – 357 osób, tj. 59,7% ogółu. Pomiedzy 35 a 54 rokiem życia znajdowało się 118 osób, tj. 19,7% ogółu, natomiast grupa od 18 do 24 lat liczyła 84 osoby, tj. 14,0% ogółu. Najstarsze osoby z tej grupy, tj. osoby powyżej 55 roku życia stanowiły 6,5% tej grupy (39 osób).

Biorąc pod uwagę ogólny staż pracy, najczęściej osób z wyższym wykształceniem pracowało przez okres od roku do lat 5 – 168 osób, tj. 28,1% ogółu. Kolejną pod względem wielkości grupę stanowiły osoby ze stażem pracy do roku – 113 osób, tj. 18,9% ogółu oraz bez stażu pracy – 108 osób, tj. 18,1%. Stażem pracy od 5 do 10 lat legitymowało się 96 osób, tj. 16,1%, stażem od 10 do 20 lat – 72 osoby, tj. 12,0%, a stażem od 20 do 30 lat – 32 osoby, tj. 5,4%. Najdłuższy staż pracy, powyżej 30 lat, posiadało jedynie 9 osób – 1,5% ogółu bezrobotnych z wyższym wykształceniem.

Ponad połowa osób bezrobotnych posiadających wyższe wykształcenie pozostawała bez pracy do 6 miesięcy – 366 osób, tj. 61,2%. Grupa osób pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy liczyła 117 osób, tj. 19,6% ogółu, natomiast powyżej roku bez pracy pozostawało 115 osób, tj. 19,2% (w tym 35 osób – 5,9% – powyżej 2 lat). Ponadto wśród osób z wyższym wykształceniem 30,9% (185 osób) stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, czyli pozostające w ewidencji Urzędu Pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat.

Kierunki dominujące wśród osób z wyższym wykształceniem zostały przedstawione w tabeli poniżej.

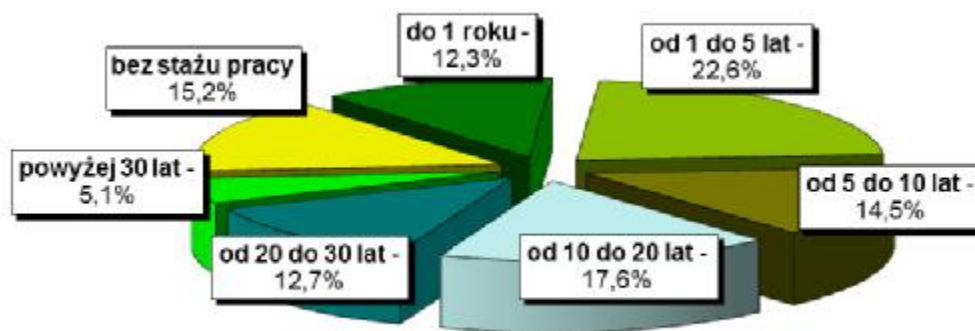
kierunek	liczba osób	udział w ogólnej liczbie osób z wyższym wykształceniem (%)
ekonomia	99	16,6
politologia	92	15,4
administracja	48	8,0
pedagogika	42	7,0
zarządzanie i marketing	30	5,0
filologia	21	3,5
inżynieria środowiska	14	2,3
budownictwo	13	2,2
mechanika i budowa maszyn	13	2,2
finanse i bankowość	12	2,0
turystyka i rekreacja	11	1,8
filologia polska	9	1,5
finanse i rachunkowość	8	1,3
elektrotechnika	7	1,2
wychowanie fizyczne	7	1,2
biotechnologia	6	1,0
fizjoterapia	6	1,0
historia	6	1,0
socjologia	6	1,0
rolnictwo	5	0,8

Przedstawione powyżej kierunki wyższego wykształcenia posiadało 455 osób, tj. 76,1% ogółu osób z wyższym wykształceniem. Pozostałe osoby posiadały m.in. następujące kierunki wykształcenia: biologia, filologia angielska, pielęgniarstwo, transport, zootechnika, architektura, geografia, kulturoznawstwo, nawigacja, ratownictwo medyczne, technologia żywności i żywienie człowieka, weterynaria.

7.3. Bezrobotni według stażu pracy

Na koniec I półrocza 2012 r. wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowiły osoby ze stażem pracy od roku do 5 lat – ich liczba wyniosła 1.510 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych ukształtował się na poziomie 22,6%. Liczną była również grupa osób posiadających staż pracy od 10 do 20 lat – 1.178 osób, tj. 17,6% ogółu oraz bez stażu pracy – 1.015 osób, tj. 15,2% ogółu. Stażem pracy od 5 do 10 lat legitymowało się 967 osób, tj. 14,5% ogółu, od 20 do 30 lat – 850 osób, tj. 12,7% ogółu, natomiast najkrótszy staż pracy – do roku – posiadało 826 osób, tj. 12,3% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Najmniejszą grupę stanowiły osoby ze stażem pracy powyżej 30 lat – 340 osób, tj. 5,1% ogółu.

Struktura osób bezrobotnych według stażu pracy w końcu pierwszego półrocza 2012 r. została przedstawiona na wykresie poniżej.

Wykres 10. Struktura osób bezrobotnych według stażu pracy – stan na koniec I półrocza 2012 r.

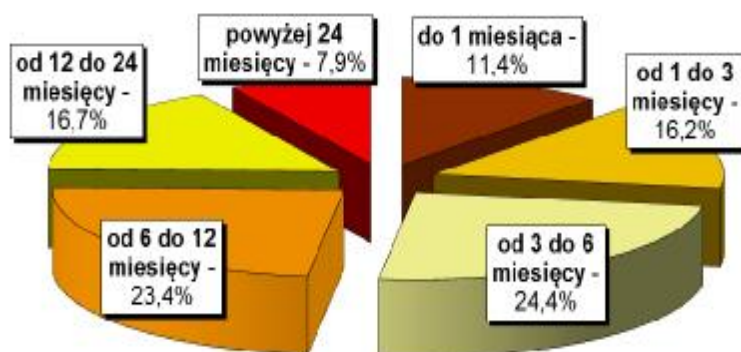
Porównanie udziału grup osób bezrobotnych posiadających określony staż pracy do ogólnej liczby bezrobotnych na koniec I półrocza 2011 i 2012 r. przedstawiono w tabeli poniżej.

KATEGORIA		udział w ogólnej liczbie bezrobotnych (%)	
		na koniec I półrocza 2012 r.	na koniec I półrocza 2011 r.
staż pracy	do 1 roku	12,3	12,4
	od 1 do 5 lat	22,6	22,6
	od 5 do 10 lat	14,5	14,9
	od 10 do 20 lat	17,6	17,6
	od 20 do 30 lat	12,7	12,9
	powyżej 30 lat	5,1	4,1
	bez stażu pracy	15,2	15,5

7.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Pile na koniec I półrocza 2012 r. prawie połowa pozostawała bez pracy od 3 do 12 miesięcy – 3.202 osoby, tj. 47,9% ogółu. Od 1 do 3 miesięcy pozostawały bez pracy 1.082 osoby, tj. 16,2% ogółu, natomiast do 1 miesiąca – 762 osoby, tj. 11,4%. Powyżej roku pozostawało bez pracy 1.640 osób bezrobotnych, tj. 24,5% ogółu (w tym 526 osób – 7,9% – powyżej 24 miesięcy).

Strukturę osób bezrobotnych w powiecie pilskim według czasu pozostawania bez pracy na koniec I półrocza 2012 r. przedstawiono na wykresie 11.

Wykres 11. Struktura osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy – stan na koniec I półrocza 2012 r.

Porównanie udziału grup osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy do ogólnej liczby bezrobotnych na koniec I półrocza 2010 i 2011 r. przedstawiono w tabeli poniżej.

KATEGORIA		udział w ogólnej liczbie bezrobotnych (%)	
		na koniec I półrocza 2012 r.	na koniec I półrocza 2011 r.
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	11,4	11,6
	od 1 do 3 miesięcy	16,2	19,2
	od 3 do 6 miesięcy	24,4	24,5
	od 6 do 12 miesięcy	23,4	25,9
	od 12 do 24 miesięcy	16,7	13,5
	powyżej 24 miesięcy	7,9	5,3

8. Bezrobotni według zawodów i specjalności

W końcu I półrocza 2012 r. wśród ogółu osób bezrobotnych – 5.227 osób (78,2%) posiadało zawód. W porównaniu do stanu z końca I półrocza 2011 r. liczebność tej grupy zwiększyła się o 526 osób, tj. o 11,2%.

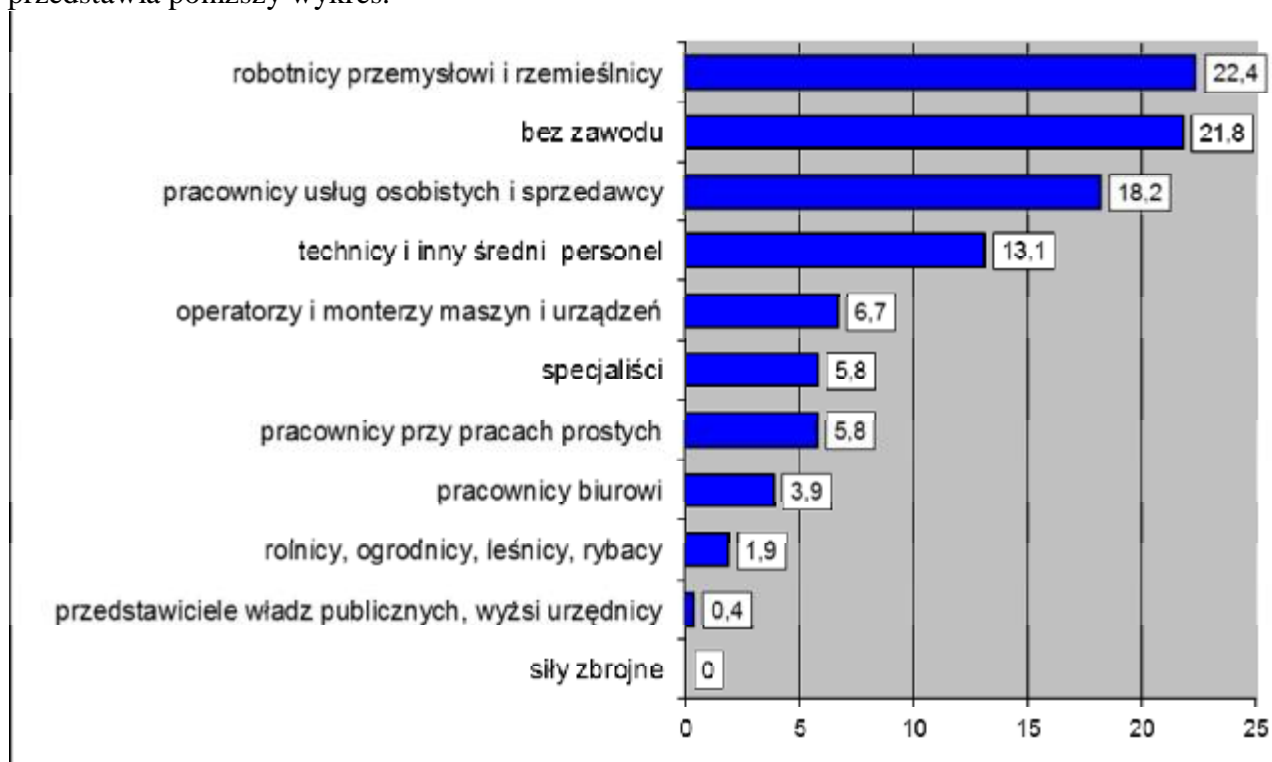
Grupa bezrobotnych nieposiadających zawodu na koniec I półrocza 2012 r. liczyła 1.459 osób, stanowiąc 21,8% ogółu bezrobotnych i w porównaniu ze stanem na koniec I półrocza 2011 r. wzrosła o 169 osób, tj. o 13,1%.

Powyższe wzrosty przełożyły się na wzrost bezrobocia w 8 wielkich grupach zawodowych.

Najwyższy wzrost odnotowano w grupach:

- przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – o 35,5% (tj. o 7 osób),
- pracownicy biurowi – o 31,5% (tj. o 62 osoby),
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – o 17,7% (tj. o 67 osób).

Strukturę osób bezrobotnych (w %) według wielkich grup zawodowych przedstawia poniższy wykres.

Wykres 12. Struktura osób bezrobotnych na koniec czerwca 2012 r. według wielkich grup zawodowych.

Analizując zawody i specjalności, w których zarejestrowanych było na koniec I półrocza 2012 r. co najmniej 50 osób bezrobotnych, wyodrębniono grupę 23 zawodów w najwyższym stopniu zagrażających pozostawaniem bez pracy (na koniec I półrocza 2011 r. – 19 zawodów). Bezrobotni sklasyfikowani w tej grupie liczyli 2.594 osób, tj. 38,8% ogółu zarejestrowanych, o 3,5 punktu procentowego więcej w porównaniu ze stanem z I półrocza 2011 r.

Liczbę zawodów i specjalności reprezentowanych przez bezrobotnych oraz uznanych za generujące bezrobocie w powiecie pilskim w I półroczu 2012 r. przedstawia poniższe zestawienie:

wyszczególnienie	koniec I półrocza 2011 r.	koniec I półrocza 2012 r.
– liczba zawodów reprezentowanych przez bezrobotnych	601	622
– liczba osób bezrobotnych	5.991	6.686
– liczba wyodrębnionych zawodów generujących bezrobocie w powiecie pilskim ²	19	23
– liczba bezrobotnych sklasyfikowanych w wyodrębnionej grupie zawodów	2.113	2.594
– % udział bezrobotnych w zawodach generujących bezrobocie w ogólnej liczbie bezrobotnych	35,3	38,8

Wyodrębnioną na koniec I półrocza 2012 r. grupę 23 zawodów generujących bezrobocie stanowiły przede wszystkim:

wyszczególnienie	Bezrobotni z kwalifikacjami generującymi bezrobocie
	liczba osób w zawodzie
– sprzedawca	628
– monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych	194
– technik ekonomista	193
– kucharz	178
– murarz	149

Zawody, które posiadało pomiędzy 99 a 50 osób:

- krawiec (99 osób),
- mechanik samochodów osobowych (98 osób),
- ślusarz (88 osób),
- sprzątaczką biurową (83 osoby),
- technik prac biurowych (74 osoby),
- fryzjer (73 osoby),
- technik żywienia i gospodarstwa domowego (72 osoby),
- ekonomista (70 osób),
- kucharz małej gastronomii (67 osób),
- technik mechanik (66 osób),
- robotnik gospodarczy (64 osoby),
- magazynier (63 osoby).
- robotnik budowlany (60 osób),

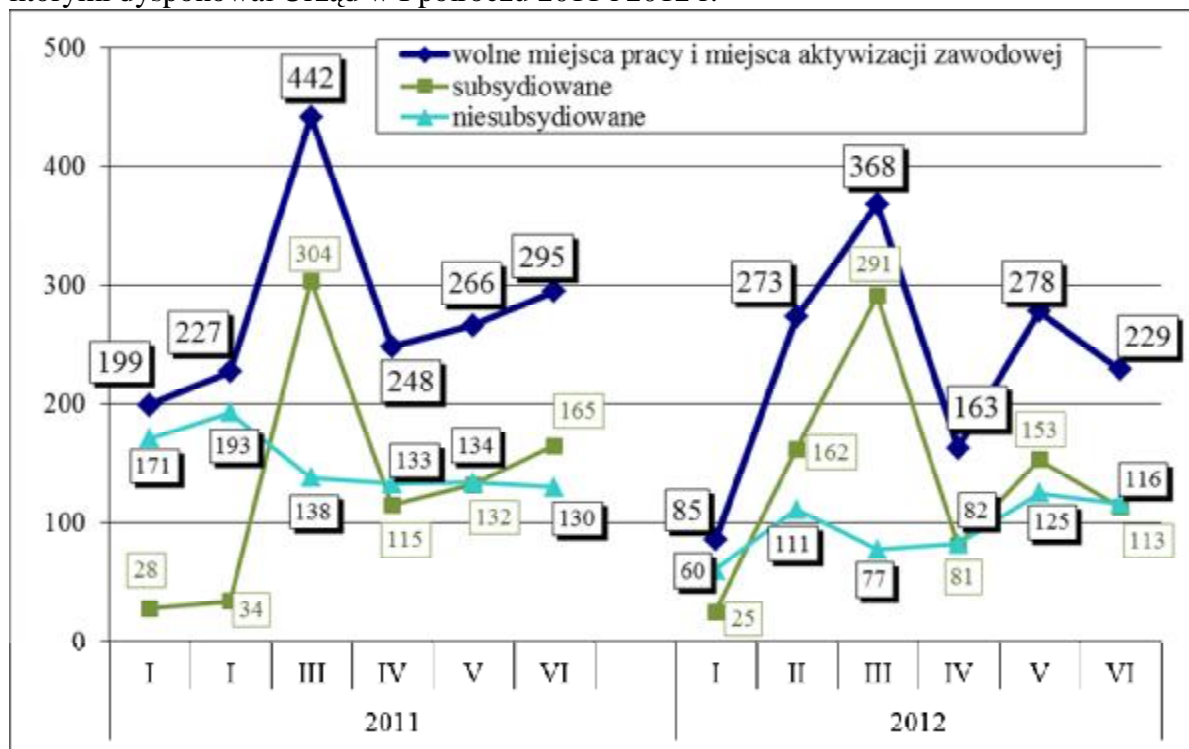
² Zawody objęte monitoringiem z uwagi na podaż, tj. liczebność w zawodzie wynoszącą co najmniej 50 osób bezrobotnych.

- szwaczka (57 osób),
- tokarz w metalu (54 osoby),
- technik budownictwa (52 osoby)
- technik rolnik (52 osoby)
- politolog (50 osób)

W analizowanym okresie w populacji bezrobotnych zdecydowanie dominowali w dalszym ciągu sprzedawcy, zajmujący 1 pozycję rankingową. Ich liczba na koniec I półrocza 2012 r. – w porównaniu ze stanem na koniec I półrocza 2011r. - wzrosła o 56 osób. Drugą lokatę zajął zawód monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych, w przypadku którego odnotowano w I połowie 2012r. wzrost o 33 osoby, tj. o 20,5 % w stosunku do stanu na koniec I półrocza ubr.

9. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

W I półroczu 2012 r. Powiatowy Urząd Pracy w Pile miał do dyspozycji 1.396 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, czyli o 281 (o 16,8%) mniej aniżeli w I półroczu 2011 r. Miejsca subsydiowane w liczbie 825 stanowiły 59,1% ogólnej liczby wolnych miejsc – w porównaniu z I półroczem 2011 r. udział miejsc subsydiowanych w ogólnej ich liczbie zwiększył się o 12,7 punktu procentowego. Wśród zgłoszonych miejsc subsydiowanych, najczęściej dotyczyło staży – 481, tj. 58,3% ogólnej liczby miejsc subsydiowanych. Udział ten był wyższy o 18,7 punktu procentowego od udziału w I półroczu 2011 r. Niesubsydiowane miejsca pracy w liczbie 571 stanowiły 40,9% ogólnej ich liczby – porównując z I półroczem 2011 r. wskaźnik ten spadł o 12,7 punktu procentowego. Na wykresie 13. przedstawiono liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, którymi dysponował Urząd w I półroczu 2011 i 2012 r.

Wykres 13. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w I półroczu 2011 i 2012 r.

9.1. Według rodzaju działalności gospodarczej

Najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej pochodziło z trzech sekcji: handlu, administracji publicznej i obrony narodowej oraz przetwórstwa przemysłowego. Z tych trzech sekcji zgłoszono 573 wolne miejsca, tj. 41,0% ogólnej liczby miejsc, którymi dysponował Urząd w I półroczu 2012 r. Wysoki wskaźnik udziału w liczbie wolnych miejsc pracy ogółem wystąpił również w sekcji opieka zdrowotna i pomoc społeczna (8,7%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (8,6%).

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w I półroczu 2012 r. według rodzaju działalności gospodarczej zostały przedstawione na wykresie 14.

Wykres 14. Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2012 r. według rodzaju działalności.

Porównanie liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, którymi dysponował Urząd w I półroczu 2011 i 2012 r. wskazuje, że popyt na pracę obniżył się w niektórych rodzajach działalności, a w innych odnotowany został wzrost. Spadek odnotowano, m.in. w informacji i komunikacji (o 92,7%), wytwarzaniu energii elektrycznej, gazu i pary wodnej (o 66,7%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 43,9%), obsłudze rynku nieruchomości (o 43,8%), budownictwie (o 42,4%) oraz w rybactwie (o 40,5%).

Wzrósł natomiast popyt na pracę, m.in. w dostawach wody, gospodarowaniu ściekami, rekultywacji (o 128,6%), gospodarstwach domowych zatrudniających pracowników (o 66,7%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 63,8%) oraz w edukacji (o 48,4%).

9.2. Według zawodów

Największa liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w I półroczu 2012 r. skierowana była do osób posiadających następujące zawody:

	liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej	% udział do ogólnej liczby wolnych miejsc
robotnik gospodarczy	193	13,8
sprzedawca	130	9,3
technik prac biurowych	100	7,2
kierowca samochodu ciężarowego	52	3,7
sprzątaczką biurową	49	3,5
doradca finansowy	42	3,0
pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	37	2,7
pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	28	2,0
technik administracji	26	1,9
doradca klienta	24	1,7
pracownik ochrony fizycznej bez licencji	24	1,7
przedstawiciel handlowy	23	1,6
pozostali urzędnicy do spraw podatków	22	1,6
robotnik budowlany	21	1,5
magazynier	19	1,4
kucharz	18	1,3
kasjer handlowy	16	1,1
murarz	15	1,1
fryzjer	14	1,0

Najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dotyczyło zawodu robotnik gospodarczy – 193 miejsca, tj. 13,8% ogólnej ich liczby. Dużo wolnych miejsc dotyczyło również zawodu sprzedawca (130, tj. 9,3%) oraz technik prac biurowych (100, tj. 7,2%).

II. Podział i wykorzystanie środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego

Decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 stycznia 2012 r. na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej przyznano Powiatowi Pilskiemu – według algorytmu – kwotę w wysokości 3.748,8 tys. zł. Limit ten obowiązywał do czasu ustalenia ostatecznych kwot na podstawie ustawy budżetowej na 2012 rok.

Po uchwaleniu ustawy budżetowej kwotę tę zweryfikowano i decyzją Ministra z dnia 17 kwietnia 2012r. Powiat Pilski otrzymał limit środków Funduszu Pracy w wysokości 3.719,1 tys. zł, tj. o 499,0 tys. zł (o 15,5%) więcej niż w 2011 roku.

W celu zabezpieczenia większej kwoty środków na aktywizację osób bezrobotnych Powiatowy Urząd Pracy w Pile opracował wnioski, które złożył – w ramach ogłoszonych naborów i konkursów - w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej oraz w Instytucji Pośredniczącej (Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu), ubiegając się o dodatkowe środki na realizację projektów i programów:

- 1) „Mój wybór – moja przyszłość” dla 234 osób bezrobotnych na kwotę 2.002 602,50 zł w ramach Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- 2) „Od warsztatu do etatu” dla 30 osób niepełnosprawnych na kwotę 625.572,54 zł,
- 3) „Wracamy do pracy” dla 60 osób bezrobotnych po 50-tym roku życia na kwotę 920.127,20 zł, w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL,
- 4) „Od wykluczenia do zatrudnienia” dla 30 osób niepełnosprawnych na kwotę 338.762,90 zł w ramach Poddziałania 7.2.1 PO KL,
- 5) „Zostań swoim szefem” dla 90 osób bezrobotnych zamierzających uruchomić własną działalność gospodarczą na kwotę 1.783.996,66 zł w ramach Działania 6.2 PO KL,
- 6) programów specjalnych finansowanych z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej:
  - „Młodzi-Aktywni-Przedsiębiorczy” dla 110 osób bezrobotnych do 30 roku życia na kwotę 1.314.425 zł,
  - „50 plus – siła w doświadczeniu” dla 50 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na kwotę 724.225 zł,
- 7) „Program aktywizacji zawodowej pracowników bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi (w tym współfinansowane z wkładu finansowego Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji - EFG)” dla 40 osób bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników na kwotę 479.500 zł z rezerwy Ministra.

W wyniku tych działań limit środków na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej decyzją MPiPS z dnia 23 kwietnia 2012r. został zwiększony w I półroczu br. o środki w kwocie 2.002,6 tys. zł, z przeznaczeniem na kontynuację realizacji projektu systemowego „Mój wybór-moja przyszłość” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach POKL. Środki pozyskane na realizację projektu są o 268,7 tys. zł (o 15,5%) wyższe od pozyskanych na ten cel w 2011 r.

Mimo pozytywnej oceny pod względem jakości opracowanych programów specjalnych „Młodzi-Aktywni-Przesiębiorczy” oraz „50 plus – siła w doświadczeniu”, złożone programy nie uzyskały rekomendacji Marszałka Województwa Wielkopolskiego z powodu wyczerpania puli środków przeznaczonych na finansowanie programów specjalnych w 2012 roku.

Pozostałe projekty i program aktywizacji bezrobotnych zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracowników nie zostały jeszcze w I półroczu br. ocenione.

W I półroczu 2012 roku Powiat Pilski dysponował limitem środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w kwocie ogółem 5.721,7 tys. zł i był wyższy od limitu w analogicznym okresie ubiegłego roku o 767,7 tys. zł (o 15,5%).

Wykres 15. Źródła środków na aktywizację zawodową w I półroczu 2012 r.

Na podstawie art.22 ust.6 ustawy z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w dniu 10.02.2012r. Powiatowa Rada Zatrudnienia w Pile pozytywnie zaopiniowała podział środków FP przyznanych według algorytmu na finansowanie programów dot. promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań na 2012 rok.

Z uwagi na ograniczone środki finansowe zrezygnowano z realizacji takich programów ustawowych jak: przygotowanie zawodowe dorosłych, finansowanie studiów podyplomowych i stypendiów na kontynuowanie nauki, zwrot kosztów przejazdu i zwrot kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 i osobą zależną. Jednocześnie zabezpieczono środki na realizację zobowiązań z 2010 roku w zakresie studiów podyplomowych. Rezygnacja z finansowania kosztów przejazdu, studiów podyplomowych, stypendiów na kontynuowanie nauki i kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 i osobą zależną wynikała ze wspomagającego charakteru programów. Natomiast niefinansowanie przygotowania zawodowego dorosłych wynikała z braku zainteresowania pracodawców oraz bardzo wysokich kosztów realizacji programu. Dzięki rezygnacji z finansowania w/w form wsparcia powstała możliwość przeznaczenia większej ilości środków na pozostałe programy rynkowe, a tym samym zwiększenia ilości osób bezrobotnych objętych tymi programami.

Przyjęto zasadę, że w ramach limitu środków przyznanych według algorytmu realizowane będą: staże, prace interwencyjne, dotacje na podjęcie działalności gospodarczej, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, refundacje składek członków spółdzielni socjalnej, a także badania lekarskie i szkolenia. Założono także, że szkolenia indywidualne będą realizowane wyłącznie na wnioski indywidualne z uprawdopodobnieniem zatrudnienia lub samozatrudnienia. Zabezpieczone zostały środki na

realizację – zgłoszonych przez gminy potrzeb – aktywizowania w ramach prac społecznie użytecznych grup osób odczuwających najbardziej skutki bezrobocia. Środki przyznane według algorytmu zabezpieczono również na zatrudnienie bezrobotnych w ramach robót publicznych. Kwoty środków ustalono proporcjonalnie dla każdej z gmin powiatu pilskiego, przy uwzględnieniu liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy według stanu na koniec 2011 roku.

Ponadto zabezpieczono sfinansowanie zobowiązań wynikających z umów zawartych w 2011 roku, które wynosiły 2,0%, wobec 30%, jakie można zaciągnąć według obowiązujących przepisów.

Wydatki z limitu FP w układzie rodzajowym oraz ich dynamika i struktura przedstawiają się następująco:

wyszczególnienie	wydatki w tys. zł		dynamika % I półrocze 2011 r. = 100%	struktura %	
	I półrocze 2011 r.	I półrocze 2012 r.		I półrocze 2011 r.	I półrocze 2012 r.
wydatki ogółem	7 809,5	8 141,7	104,3	100,0	100,0
z tego na:					
1) zasiłki dla bezrobotnych	5 981,2	6 403,3	107,1	76,6	78,6
z tego:					
zasiłki podstawowe (100%)	2 044,9	1 995,9	97,6	26,2	24,5
zasiłki obniżone (80%)	892,5	960,7	107,6	11,4	11,8
zasiłki podwyższone (120%)	1 860,0	2 141,6	115,1	23,8	26,3
składki na ubezpieczenia społeczne	1 170,2	1 303,5	111,4	15,0	16,0
świadczenia wypłacone cudzoziemcom z UE	13,6	x	-	0,2	x
świadczenia za poszukujących pracy za granicą	x	1,6	-	x	-
2) dodatki aktywizacyjne	188,6	159,3	84,5	2,4	2,0
3) programy na rzecz promocji zatrudnienia	1 456,8	1 298,1	89,1	18,7	15,9
4) pozostałe wydatki	182,9	281,0	153,6	2,3	3,5

Poziom i dynamika wydatków z FP pozwalają na stwierdzenie, że w I półroczu 2012 roku w porównaniu z I półroczem roku ubiegłego wydatki na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia były niższe o 158,7 tys. zł, a także zmniejszył się ich udział w ogólnej kwocie wydatków z 18,7% w I półroczu 2011r. do 15,9% w I półroczu br. Wzrósł natomiast - z 76,6% w I półroczu 2011r. do 78,6% w I półroczu 2012r. – udział środków na wypłaty zasiłków dla bezrobotnych w łącznych wydatkach FP.

Wydatki na zasiłki dla bezrobotnych w tym okresie osiągnęły w porównaniu z I półroczem 2011r. dynamikę wzrostu na poziomie 107,1%, a więc o 2,8 punktu procentowego wyższą od dynamiki wydatków ogółem wynoszącej 104,3%.

Poziom, struktura i dynamika wydatków na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w I półroczu 2012 r. przedstawiały się następująco:

wyszczególnienie	wydatki w I półroczu 2012 r. w tys. zł	struktura %		dynamika I półroczu 2011 r.= 100%
		I półrocze 2011 r.	I półrocze 2012 r.	
wydatki na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych:	1.298,1	100,00	100,00	89,1
z tego:				
– prace interwencyjne	3,0	1,1	0,2	19,2
– roboty publiczne	40,7	13,0	3,1	21,5
– szkolenia	34,0	4,0	2,6	59,3
– jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarcze	0,0	-	-	-
– refundacje wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	250,1	6,0	19,3	286,5
– staże	946,4	70,5	72,9	92,1
– przygotowanie zawodowe dorosłych	0,0	0,3	-	-
– prace społecznie użyteczne	21,5	2,8	1,7	52,8
– studia podyplomowe	0,4	0,5	0,0	5,2
– stypendia na kontynuowanie nauki	0,0	1,5	-	-
– inne (przejazdy, badania lekarskie)	2,0	0,3	0,2	47,6

W strukturze wydatków na rzecz promocji zatrudnienia w I półroczu 2012r. (podobnie jak w analogicznym okresie roku ubiegłego) największy udział stanowiły środki wydatkowane na staże – 72,9%. Priorytetowe potraktowanie staży podyktowane było, m.in. trudnościami ze znalezieniem zatrudnienia przez osoby młode oraz dostępnością tej formy wsparcia dla innych grup osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, powyżej 50 roku życia, niepełnosprawnych.

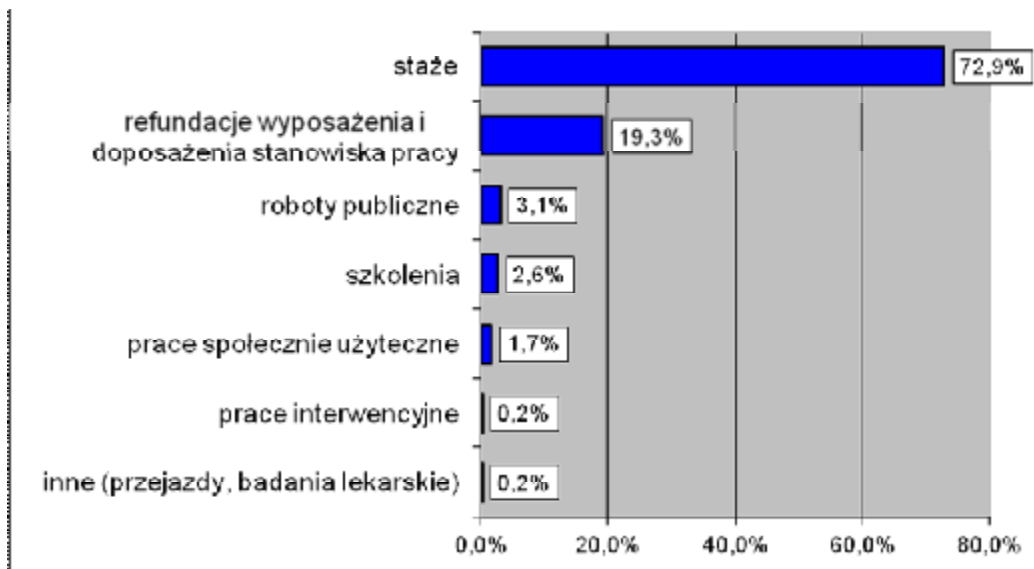
W I półroczu 2012 roku – w porównaniu z 2011r. – znacznie wzrosły wydatki na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych, bo aż o 186,5%. Dzięki temu utworzono więcej trwałych miejsc pracy (o 7 więcej niż w I półroczu 2011r.).

W tym okresie – w związku z wprowadzoną do stosowania procedurą przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej, mającą na celu kompleksowe wsparcie osób najbardziej predysponowanych do podjęcia własnej działalności gospodarczej, nie udzielono dotacji na podjęcie działalności gospodarczej. Osoby zainteresowane kierowane były do doradców zawodowych w celu określenia predyspozycji do samozatrudnienia, następnie uczestniczyły w spotkaniach organizowanych w ramach współpracy z Wielkopolską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości sp. z o.o. Oddział w Pile i kierowane

były na szkolenie „Jak założyć i prowadzić własną firmę”. Po ukończeniu szkolenia bezrobotni składali wnioski o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej.

Zgodnie z opinią Powiatowej Rady Zatrudnienia nie finansowano kosztów przejazdu, stypendiów na kontynuowanie nauki, przygotowania zawodowego dorosłych, kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 i nad osobą zależną. Wydatek w ramach studiów podyplomowych dotyczył umowy zawartej w 2010 roku.

Wykres 16. Struktura wydatków na aktywizację zawodową w I półroczu 2012 r.

III. Formy aktywizacyjne łagodzące skutki bezrobocia

1. Realizowane instrumenty i usługi rynku pracy

Ograniczone możliwości finansowe dotyczące aktywizacji zawodowej umożliwiły skierowanie w okresie 6 miesięcy 2012 r. do aktywnych programów rynkowych ogółem 744 osób bezrobotnych, tj. o 125 osób (o 20,2%) więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

W I półroczu 2012 r. – w porównaniu do I półrocza 2011r. - zwiększyła się liczba osób bezrobotnych skierowanych na staże – o 219 osób i na szkolenia – o 18 osób.

Zmniejszyła się natomiast liczba osób skierowanych na:

- stanowiska pracy utworzone w ramach:
  - refundacji kosztów ich wyposażenia – o 16 osób,
  - robót publicznych – o 15 osób,
- prace społecznie użyteczne – o 66 osób.

W I półroczu 2012 r. nie udzielono dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej. Zgodnie z wprowadzoną procedurą przyznawania dotacji, podjęto działania do ich udzielenia, tj.: rozpoznano zainteresowanie wśród bezrobotnych tą formą wsparcia, zbadano predyspozycje do jej prowadzenia oraz skierowano I grupę potencjalnych dotacjobiorców na szkolenie „Jak założyć i prowadzić własną firmę”.

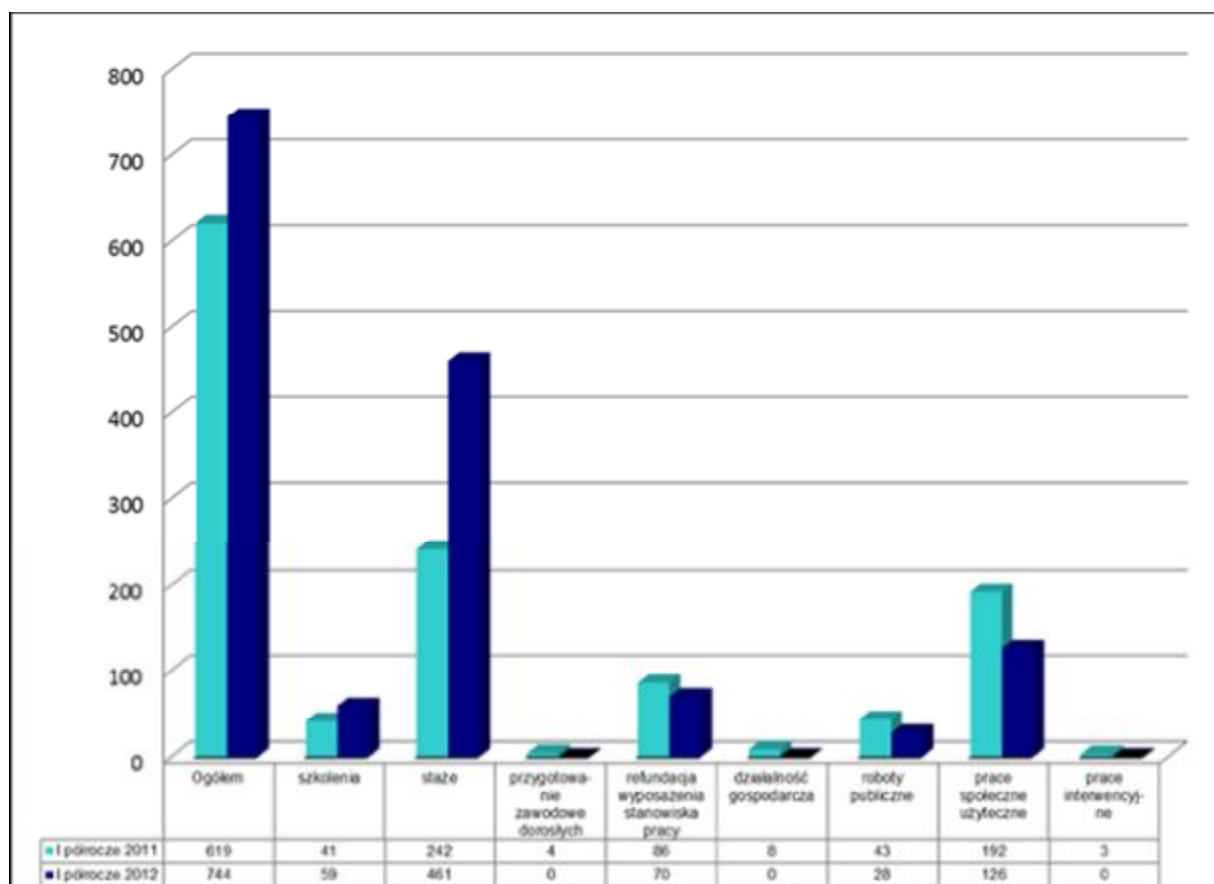
Mając na uwadze małe zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych, na tę formę aktywizacji nie skierowano osób bezrobotnych.

Liczba osób bezrobotnych skierowanych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, sfinansowane z Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego w omawianym okresie przedstawiała się następująco:

aktywne formy	liczba zaktywizowanych				dynamika I półrocze 2011r. = 100%
	I półrocze 2011r.		I półrocze 2012r.		
	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %	
prace interwencyjne	3	0,5	0	-	-
roboty publiczne	43	6,9	28	3,8	65,1
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	8	1,3	0	-	-
refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	86	13,9	70	9,4	81,4
szkolenia	41	6,6	59	7,9	143,9

staże	242	39,1	461	62,0	190,5
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	4	0,7	0	-	-
prace społecznie użyteczne	192	31,0	126	16,9	65,6
ogółem	619	100,0	744	100,0	120,2

Porównanie liczby osób bezrobotnych skierowanych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w I półroczu 2011 i 2012 roku przedstawiono na wykresie 17.

Wykres 17. Liczba osób bezrobotnych skierowanych do aktywnych programów rynku pracy w I półroczu 2011 i 2012 roku.

Ponadto w ramach środków Funduszu Pracy zaktywizowano 1 osobę poszukującą pracy pobierającą rentę szkoleniową, kierując ją na szkolenie „Spawanie metodą MIG i MAG”.

1.1. Staże

W I półroczu 2012 r. na staże skierowano 461 osób bezrobotnych. Jest to, w ostatnich latach, najczęściej stosowana przez Urząd pomoc w zakresie zdobywania kwalifikacji zawodowych poprzez nabywanie praktycznych umiejętności do wykonywania pracy. W w/w okresie pomoc w tej formie skierowana była do 62,0% aktywizowanych osób ogółem (w analogicznym okresie 2011r. – 39,1%).

Wśród ogólnej liczby osób skierowanych na staż bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 41,4% (I półrocze 2011r. – 42,6%). Znaczącą wartość osiągnął wskaźnik udziału kobiet – 73,3% (I półrocze 2011r. – 74,8%).

Aktywizacja zawodowa osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ramach staży przedstawiała się następująco:

kategoria	liczba osób		udział %	
	I półrocze 2011 r.	I półrocze 2012 r.	I półrocze 2011 r.	I półrocze 2012 r.
do 25 roku życia	150	232	62,0	50,3
w tym kobiety	109	163	45,0	35,4
po 50-tym roku życia	16	58	6,6	12,6
w tym kobiety	11	41	4,6	8,9
długotrwale bezrobotni	73	189	30,2	41,0
w tym kobiety	61	145	25,2	31,5

Wśród stażystów odnotowano spadek udziału osób młodych do 25 roku życia, natomiast wzrost udziału osób długotrwale bezrobotnych i po 50-tym roku życia.

Ponadto w I półroczu 2012 r. do odbycia stażu skierowano 1 osobę poszukującą pracy niepełnosprawną niepozostającą w zatrudnieniu, a wydatki na ten cel poniesione zostały z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

1.2. Prace interwencyjne, roboty publiczne i prace społecznie użyteczne

W I półroczu 2012 r. do prac interwencyjnych nie skierowano żadnej osoby bezrobotnej, natomiast do robót publicznych i prac społecznie użytecznych skierowane zostały 154 osoby bezrobotne, tj. 20,7% ogółu zaktywizowanych (I półrocze 2011r. – 38,4%), z tego do:

- robót publicznych – 28 osób,
- prac społecznie użytecznych – 126 osób.

Wśród osób bezrobotnych zaktywizowanych w ramach tych programów kobiety stanowiły 57,8% (I półrocze 2011r. – 45,8%), a osoby zamieszkałe na wsi – 63,0% (I półrocze 2011r. – 54,6%).

Charakterystyka osób bezrobotnych skierowanych do robót publicznych, prac interwencyjnych i prac społecznie użytecznych przedstawiała się następująco:

	Liczba osób		Udział % do osób skierowanych na prace interwencyjne, roboty publiczne i prace społecznie użyteczne	
	I półrocze 2011 r.	I półrocze 2012 r.	I półrocze 2011 r.	I półrocze 2012 r.
do 25 roku życia	13	2	5,5	1,4
Prace interwencyjne	1	0	0,4	x
Roboty publiczne	4	1	1,7	0,7
Prace społecznie użyteczne	8	1	3,4	0,7
po 50-tym roku życia	93	64	39,1	41,5
Prace interwencyjne	2	0	0,9	x
Roboty publiczne	15	13	6,3	8,4
Prace społecznie użyteczne	76	51	31,9	33,1
długotrwale bezrobotni	177	119	74,4	77,2
Prace interwencyjne	0	0	x	x
Roboty publiczne	28	13	11,8	8,4
Prace społecznie użyteczne	149	106	62,6	68,8

W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wystąpił ponad 35% spadek liczby osób bezrobotnych skierowanych do w/w programów. Dominującą formą wsparcia były prace społecznie użyteczne, do wykonywania których kierowani byli przede wszystkim długotrwale bezrobotni oraz w wieku powyżej 50 roku życia. Mniej liczną (o 34,9%) w porównaniu z I półroczem ubiegłego roku grupę osób bezrobotnych skierowano do pracy w ramach robót publicznych, obejmując priorytetem zatrudnienie również osób długotrwale bezrobotnych i po 50-tym roku życia.

W/w formy aktywizacji zawodowej realizowano w ścisłej współpracy z gminami, przy czym prace społecznie użyteczne stosownie do ich potrzeb.

Efekty realizowanych w I półroczu br. prac społecznie użytecznych i robót publicznych w gminach przedstawiają się następująco:

gmina	zrealizowane prace
Białośliwie	Pielęgnacja terenów zielonych (6.000 m ²), regulacja zakrzaczeń (500 mb), przycinanie zadrzewień oraz odrostów drzew (100 drzew), czyszczenie chodników (12.000 mb), czyszczenie rowów (1.000 mb), utrzymanie czystości w budynkach gminnych oraz w budynku socjalnym oczyszczalni ścieków, dostarczanie korespondencji urzędowej, porządkowanie składnicy akt, powielanie materiałów merytorycznych.
Kaczory	Wykonanie estetyki terenu wokół siedziby Urzędu Gminy (1,30 ha), wykonanie prac porządkowych wewnątrz i na zewnątrz wiejskich domów kultury (6 ha), sprzątanie przystanków autobusowych (0,30 ha), usuwanie zakrzaczeń i wykaszanie poboczy dróg gminnych (2,30 ha), konserwacja urządzeń melioracyjnych (5 studzienek), wykonanie estetyki terenu gminy (2,5 ha).
Łobżenica	Wykonanie 362 400 m ² prac porządkowych na terenie parku miejskiego, wykonanie 33 600 m ² prac porządkowych na działce Warsztatów Terapii Zajęciowej, dostarczenie 309 listów zwykłych, dostarczenie 146 listów za potwierdzeniem odbioru.
Miasteczko Kr.	Zamiatanie chodników (9 200 m ²), grabienie oraz zamiatanie skwerów i placów zieleni (7 800 m ²), porządkowanie poboczy dróg gminnych poprzez zbieranie śmieci (10 400 m ²), naprawy chodników (40 m ²), prace remontowe i porządkowe w budynkach gminnych i świetlicach (ok. 200 godzin), prace na rzecz społeczeństwa (ok. 90 godzin).
Piła	Zebranie 144,98 ton nieczystości, uprzątnięcie 4,7 ton gruzu oraz kamieni z terenów zieleni, wywiezienie 44,3 m ³ gałęzi, oczyszczenie 10,500 m ² powierzchni ciągów pieszych i parkingowych z darni, utrzymanie czystości i pielęgnowanie zieleni na terenie Ośrodka Pomocy Społecznej, utrzymanie czystości w pomieszczeniach i rejonie Ośrodka Pomocy Społecznej, pomoc w codziennej opiece nad osobami przebywającymi w grupach terapeutycznych, pomoc w obsłudze sekretariatu MOPS w Pile, koszenie trawy (2600 m ²), porządkowanie terenu na OTW Płotki (2000 m ²), prace porządkowe w 20 domkach kempingowych, prace porządkowe na terenie pilskiej „wyspy”.
Szydłowo	Prace porządkowe (33 ha), usuwanie zakrzewień (205 km ²), wykaszanie traw (120 ha), malowanie obiektów użytku publicznego (200 m ²).
Ujście	Wykonanie 470 m ² remontu chodników, odkrzaczenie 620 m ² dróg gminnych, pielęgnacja zieleni (650 m ²), prace porządkowe (1850 m ²), utrzymanie czystości na chodnikach (2500 m ²), wyczyszczenie 7000 m ² przydrożnych rowów, sprzątnięcie przystanków autobusowych (800 m ²), sprzątnięcie 3500 m ² chodników i placów.

Wyrzysk	Pobranie 808 szt. korespondencji, dostarczenie 581 szt. korespondencji, prace porządkowe i remontowe na placach zabaw, prace porządkowe i remontowe na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji.
Wysoka	Sadzenie kwiatów w klombach, zbieranie śmieci oraz suchych gałęzi, koszenie trawników, przycinanie drzew i żywopłotów, dbanie o czystość targowiska miejskiego oraz schodów prowadzących na cmentarz komunalny, czyszczenie przystanków autobusowych, grabienie trawników, opróżnianie koszy na śmieci, pielnie i podlewanie kwiatów w klombach, czyszczenie ulic i placów.

1.3. Dotacje na działalność gospodarczą i refundacje kosztów tworzenia stanowisk pracy

W I półroczu 2012r. nie przyznano dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej. Mając na uwadze kompleksowe wsparcie osób predysponowanych do podjęcia działalności gospodarczej wprowadzono do stosowania procedurę dotyczącą udzielania dotacji na jej rozpoczęcie. W terminie określonym na stronie internetowej Urzędu osoby zainteresowane uzyskaniem dofinansowania składały ankiety dot. planowanej działalności gospodarczej. Zainteresowanie tą formą pomocy poprzez złożenie ankiet wyraziło 381 osób bezrobotnych. Dokonano weryfikacji spełniania przez zainteresowanych przesłanek ustawowych do udzielenia dotacji. Następnie doradcy zawodowi przeprowadzili badania (w formie testów) predyspozycji do prowadzenia własnej firmy. Rozpoczęto spotkania informacyjne organizowane w Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o. Oddział w Pile, w trakcie których szczegółowo przedstawiano obowiązujące w powiecie kryteria przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej, natomiast pracownicy WARP przekazywali informacje, m.in. dotyczące możliwości pozyskania dofinansowania z innych źródeł. W I półroczu przeprowadzono 9 spotkań, w których uczestniczyło 108 osób bezrobotnych.

W wyniku odbytych spotkań w analizowanym okresie 75 osób bezrobotnych złożyło wstępne wnioski o dofinansowanie. Na szkolenia z zakresu prowadzenia własnej firmy - będące kolejnym etapem aplikowania o środki – skierowano 20 osób, które uzyskały największą liczbę punktów w wyniku oceny wstępnych wniosków. Po szkoleniach, na których jego uczestnicy m.in. uzyskali wiedzę dotyczącą sporządzania wniosku o przyznanie dotacji na podjęcie działalności gospodarczej, złożone zostały w Urzędzie prawidłowo sporządzone wnioski. Udzielanie dotacji rozpoczęto w II półroczu 2012 roku.

W I półroczu 2012 r. w ramach zawartych umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych utworzono 18 miejsc pracy dla bezrobotnych, tj. o 7 więcej aniżeli w I półroczu 2011 roku.

W ramach refundacji utworzono miejsca pracy dla: konstruktora form, ślusarza, pracownika usług sprzątających, pracownika magazynowego, kucharza, kucharza małej gastronomii, pomocy kuchennej, kelnera, murarza, posadzkarza, operatora archiwum monitoringu, pomocnika geodety, operatora wózka widłowego, tokarza, kontrolera produkcji, operatora maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, sprzedawcy i grawera.

W I półroczu 2012 r. na refundowane stanowiska, w tym także utworzone w latach poprzednich (dopełnienie wakatów) skierowano 70 osób bezrobotnych (o 16 osób mniej niż w I półroczu 2011 r.), w tym:

- osoby zamieszkałe na wsi 24 (34,3%),
- osoby do 25 roku życia 19 (27,1%),
- osoby powyżej 50 roku życia 9 (12,9%),
- długotrwale bezrobotni 18 (25,7%),
- kobiety 27 (38,6%).

1.4. Szkolenia

W analizowanym okresie na szkolenia skierowano ogółem 59 osób bezrobotnych (7,9% ogółu zaktywizowanych bezrobotnych), z tego:

- 40 osób w ramach szkoleń grupowych,
- 19 osób na wnioski indywidualne.

Szkolenia ukończyło 57 osób bezrobotnych, zdobywając określone uprawnienia i kwalifikacje zawodowe.

Realizowane szkolenia grupowe to:

- szkolenie z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy w Klubie Pracy,
- „Jak założyć i prowadzić własną firmę” dla uczestników projektu „Mój wybór - moja przyszłość” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Z uwagi na ograniczone środki finansowe oraz potrzebę uzyskania określonej efektywności zatrudnieniowej w projekcie współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego szkolenia indywidualne realizowane były wyłącznie dla osób, które złożyły wnioski o skierowanie na szkolenie z uprawdopodobnieniem zatrudnienia lub samozatrudnienia po ukończeniu szkolenia.

Obszary zawodowe szkoleń prowadzonych dla osób bezrobotnych przedstawiono w tabeli poniżej.

obszary szkoleń	liczba osób skierowanych na szkolenie	
	ogółem	kobiety
zarządzanie i administrowanie	20	6
usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	20	13
nauka aktywnego poszukiwania pracy	17	4
usługi gastronomiczne	1	1
obsługa komputera	1	0

Struktura osób skierowanych na szkolenia według wieku i wykształcenia została przedstawiona w poniższej tabeli.

		liczba osób	udział procentowy
wiek	18-24 lata	14	23,7
	25-34 lata	14	23,7
	35-44 lata	16	27,2
	45 i więcej lat	15	25,4
wykształcenie	wyższe	3	5,1
	policealne i średnie zawodowe	12	20,3
	średnie ogólnokształcące	4	6,8
	zasadnicze zawodowe	24	40,7
	gimnazjalne i niższe	16	27,1

Największy udział wśród osób bezrobotnych skierowanych na szkolenia stanowiły osoby w wieku 35-44 lat (27,2% ogółu) i w wieku 45 lat i więcej (25,4%). Zdecydowana większość legitymowała się wykształceniem zasadniczym zawodowym – 40,7% ogółu.

Ponadto w I półroczu 2012 r. na szkolenie indywidualne Spawanie metodą MIG i MAG” skierowano 1 osobę poszukującą pracy posiadającą prawo do renty szkoleniowej.

Zakończono kontynuowanie zawartej w 2010 roku umowy na sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych 1 osobie bezrobotnej studiującej na kierunku: doradztwo zawodowe i personalne.

2. Realizowane projekty i programy

Po uruchomieniu przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej środków z rezerwy Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz po ogłoszeniu naboru wniosków o dofinansowanie ze środków EFS projektów systemowych, Powiatowy Urząd Pracy przygotował w I półroczu bieżącego roku wnioski, ubiegając się o dodatkowe środki na realizację projektów i programów:

- 1) „Mój wybór – moja przyszłość” – projekt współfinansowany z EFS,
- 2) „Od warsztatu do etatu” – projekt współfinansowany z EFS,
- 3) „Wracamy do pracy” – projekt współfinansowany z EFS,
- 4) „Od wykluczenia do zatrudnienia” – projekt współfinansowany z EFS,
- 5) „Zostań swoim szefem” – projekt współfinansowany z EFS,
- 6) „Młodzi-Aktywni-Przedsiębiorczy” – program specjalny dla osób bezrobotnych do 30 roku życia finansowany z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej,
- 7) „50 plus – siła w doświadczeniu” – program specjalny dla osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia finansowany z rezerwy Ministra,
- 8) „Program aktywizacji zawodowej pracowników bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi (w tym współfinansowane z wkładu finansowego Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji - EFG)” – program finansowany z rezerwy Ministra.

W I półroczu 2012r. rozpatrzono pozytywnie wniosek na realizację projektu „Mój wybór – moja przyszłość”, natomiast mimo pozytywnej oceny wniosków dot. programów specjalnych, z uwagi na wyczerpanie puli środków przeznaczonych na realizację programów specjalnych w 2012 roku, nie przyznano środków na w/w programy.

Pozostałe projekty i programy podlegały ocenie w II półroczu 2012r.

2.1. Projekt „Mój wybór – moja przyszłość” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego

W dniu 01 lutego 2012r. Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu zaprosił powiatowe urzędy pracy z województwa wielkopolskiego do składania wniosków o dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego projektów systemowych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych. Jako uprawniony do składania wniosków Powiatowy Urząd Pracy w Pile w dniu 17 lutego 2012r. złożył wniosek o dofinansowanie projektu „Mój wybór- moja przyszłość” w wysokości 2 018 558,70 zł, zakładający aktywizację zawodową 237 osób bezrobotnych z terenu powiatu pilskiego. Projekt został pozytywnie oceniony i w dniu 23 marca 2012r. podpisano aneks do umowy ramowej, zakładający realizację projektu do końca 2012 roku.

W dniu 10.04.2012r. pismem nr WUP XI/1.83/922/5.19/2012 z dnia 02.04.2012r. WUP w Poznaniu powiadomił o ustalonych na 2012 rok kwotach środków Funduszu Pracy przyznanych województwu wielkopolskiemu, jakie mogą być wydatkowane w 2012r. na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Tym samym zmniejszeniu uległa kwota dofinansowania projektu do wysokości 2 002 602,50 zł. W dniu 18.04.2012r. Urząd złożył w WUP zmodyfikowany wniosek o dofinansowanie projektu, który wraz ze zmianą wysokości dofinansowania zakładał objęcie wsparciem 234 osoby bezrobotne. Projekt został pozytywnie oceniony i w dniu 08 maja 2012r. podpisano kolejny aneks do umowy ramowej.

Projekt dotyczy działań aktywizujących w ramach: staży, szkoleń zawodowych, szkolenia z zakresu „Jak założyć i prowadzić własną firmę” oraz podejmowania działalności gospodarczej.

Celem projektu w 2012r. jest zaktywizowanie 234 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile, ze szczególnym uwzględnieniem osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wymienionych w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zgodnie z kryteriami dostępu grupę docelową projektu stanowią osoby bezrobotne w wieku do 25 roku życia, powyżej 50 roku życia, długotrwale bezrobotne, niepełnosprawne, w ilości odpowiadającej co najmniej proporcji osób zarejestrowanych z danej grupy w stosunku do ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych (wg stanu na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie). Stąd też uczestnicy projektu to: 48 osób bezrobotnych do 25 roku życia, 51 osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia, 89 osób długotrwale bezrobotnych, oraz 16 osób bezrobotnych niepełnosprawnych. Ponadto uczestnicy projektu w 40% stanowią osoby bezrobotne bez wykształcenia średniego (94 osoby).

Przyjęto, iż w ramach projektu 129 osób bezrobotnych odbędzie staż, 30 osób odbędzie szkolenia zawodowe (w tym 5 osób ubiegających się o dotację), 80 osób ukończy szkolenie „Jak założyć i prowadzić własną firmę”, po zakończeniu którego osoby otrzymają wsparcie w postaci jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W I półroczu 2012r. Urząd prowadził kampanię informacyjno - promocyjną projektu, pozyskiwał i rozpatrywał wnioski oraz zawierał i realizował umowy dotyczące stażu. W ww. okresie wyłoniona została, zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych, jednostka szkoląca, która przeprowadzi szkolenie z zakresu „Jak założyć i prowadzić własną firmę”.

Do udziału w projekcie do końca czerwca 2012r. PUP w Pile skierował 152 osoby bezrobotne, w tym: 20 osób na szkolenie z zakresu „Jak założyć i prowadzić własną firmę”, 10 osób na indywidualne szkolenia zawodowe oraz 122 osoby bezrobotne do odbycia stażu.

Ponadto, w związku z ogłoszonym konkursem w ramach PO KL, Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy, PUP w Pile w dniu 17.04.2012r. złożył dwa wnioski o dofinansowanie projektu: „Od warsztatu do etatu” oraz „Wracamy do pracy”.

W projekcie „Od warsztatu do etatu” założono aktywizację zawodową 30 osób bezrobotnych niepełnosprawnych, mieszkańców powiatu pilskiego. W ramach projektu przewidziano kompleksowe wsparcie uczestników poprzez szkolenie - warsztaty psychologiczno – terapeutyczne - aktywizujące, szkolenia zawodowe, staże.

Projekt „Wracamy do pracy” zakłada aktywizację zawodową 60 osób bezrobotnych po 50 roku życia, mieszkańców powiatu pilskiego. W ramach projektu przewidziano następujące formy wsparcia: szkolenia aktywizacyjne, szkolenia zawodowe, staże, wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy.

Natomiast, w związku z ogłoszonym konkursem w ramach PO KL, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, PUP w Pile w dniu 09.05.2012r. złożył wniosek o dofinansowanie projektu „Od wykluczenia do zatrudnienia”. Projekt zakłada aktywizację zawodową 30 osób bezrobotnych niepełnosprawnych, mieszkańców powiatu pilskiego. W ramach projektu przewidziano następujące formy wsparcia: szkolenie z zakresu kompetencji społecznych z elementami obsługi komputera, szkolenia zawodowe, staże.

Poza ww. projektami Urząd w związku z ogłoszonym konkursem w ramach PO KL, Priorytet VI, Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia, w dniu 28.05.2012r. złożył wniosek o dofinansowanie projektu „Zostań swoim szefem”. W projekcie założono aktywizację zawodową 90 osób bezrobotnych mieszkańców powiatu pilskiego poprzez wsparcie: szkoleniowo - doradcze oraz dotacje na podjęcie działalności gospodarczej.

Ponadto, w I półroczu 2012r. złożono wnioski o dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację w 2012 roku programów specjalnych: dla osób do 30 roku życia i powyżej 50 roku życia.

Program dla osób do 30 roku życia „Młodzi-Aktywni-Przedsiębiorczy” zakładał aktywizację 110 osób w ramach 3 modułów: umiejętnościowego (poradnictwo zawodowe oraz staże z deklaracją zatrudnienia), zatrudnieniowego (poradnictwo zawodowe i skierowanie na stanowiska pracy utworzone w ramach refundacji kosztów ich wyposażenia lub doposażenia) i przedsiębiorczego (poradnictwo zawodowe i dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej). W programie zaplanowano także elementy specyficzne, tj.: bon komunikacyjny, bon zatrudnieniowy dla osób, które po zakończeniu stażu uzyskują zatrudnienie na okres co najmniej 2 tygodnie dłuższy niż wynikający z umowy zawartej między Urzędem a pracodawcą oraz wsparcie pomostowe w wysokości 1.450 zł na pokrycie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne dla osób podejmujących działalność gospodarczą.

Program dla osób po 50-tym roku życia „50 plus – siła w doświadczeniu” zakładał zaktywizowanie 50 osób w ramach 3 modułów: umiejętnościowego (poradnictwo zawodowe, zajęcia aktywizacyjne w klubie pracy, szkolenie „Opiekun osób starszych”, staże z deklaracją zatrudnienia), doradczo-zatrudnieniowego (poradnictwo zawodowe, warsztaty psychologiczno-doradcze, zatrudnienie w ramach robót publicznych z deklaracją zatrudnienia) oraz zatrudnieniowego (poradnictwo zawodowe, zajęcia aktywizacyjne w klubie pracy, zatrudnienie na stanowiskach pracy utworzonych w ramach refundacji kosztów ich wyposażenia lub doposażenia). Ponadto założone elementy specyficzne, takie jak: bon komunikacyjny, badanie okulistyczne i bon optyczny na zakup okularów.

Powiatowy Urząd Pracy aplikował także o środki z rezerwy Ministra na „Program aktywizacji zawodowej pracowników bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi (w tym współfinansowane z wkładu finansowego Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji – EFG)”. W programie zakładano aktywizację 40 osób zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, z tego: skierowanie 10 osób na szkolenia zawodowe, skierowanie 10 osób do odbycia stażu z deklaracją zatrudnienia, skierowanie 10 osób na stanowiska pracy utworzone w ramach refundacji kosztów ich wyposażenia lub doposażenia oraz udzielenie 10 osobom dotacji na podjęcie działalności gospodarczej po ukończeniu szkolenia „Jak założyć i prowadzić własną firmę”.

3. Podjęcia pracy

W okresie od stycznia do czerwca 2012 r. osoby bezrobotne były aktywizowane w ramach różnych form, zwłaszcza poprzez zatrudnienie. W omawianym okresie pracę podjęło 2.055 osób, tj. o 33 osoby (1,6%) mniej aniżeli w I półroczu 2011 roku.

		osoby	% udział do ogółu podjęć pracy
pracę niesubsydiowaną		1.935	94,2
pracę subsydiowaną		120	5,8
	– roboty publiczne	28	1,4
	– w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	70	3,4
	– inne (zatrudnienie osób niepełnosprawnych na miejsca pracy utworzone ze środków PFRON).	22	1,1

Na wykresie 18. przedstawiono liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w poszczególnych miesiącach I półrocza 2011 i 2012 r. oraz liczbę osób, które podjęły w tym okresie pracę.

Wykres 18. Oferty pracy i podjęcia pracy w I półroczu 2011 i 2012 r.

IV. Współpraca z klientami Urzędu

1. Promocja usług świadczonych przez Urząd

Działania promocyjne realizowane przez Urząd Pracy w I półroczu 2012 r. miały na celu zapoznanie klientów z usługami świadczonymi przez Urząd. Poza tym zbadanie potrzeb pracodawców w zakresie wolnych miejsc pracy oraz wymagań dotyczących kandydatów do pracy, a także zapotrzebowania na korzystanie z instrumentów rynku pracy.

Zbadano także potrzeby osób bezrobotnych pod kątem ich oczekiwań co do aktywizacji zawodowej, zwłaszcza osób zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników.

W tym celu wykorzystano różne narzędzia marketingowe. W ramach bezpośrednich wywiadów z pracodawcami przekazywano materiały drukowane, ulotki, broszury, zawierające informacje dotyczące usług świadczonych przez Urząd oraz możliwości skorzystania z instrumentów rynku pracy.

Poprzez stronę internetową Urzędu promowano instrumenty rynku pracy, aktywizujące osoby bezrobotne.

W I półroczu 2012 r. pośrednicy pracy nawiązali z pracodawcami 1.679 kontaktów (I półrocze 2011r. – 1.669), w tym 538 w ramach bezpośrednich wizyt.

Zachęcano pracodawców do realizacji wspólnych przedsięwzięć, czego efektem było zawarcie porozumień w sprawie realizacji programów specjalnych dla osób bezrobotnych do 30 roku życia i powyżej 50 roku życia.

W I półroczu 2012 r. osoby bezrobotne i poszukujące pracy odbyły 34.566 wizyt.

Ponadto w ramach pośrednictwa pracy promowano informacje dotyczące sieci EURES. Z w/w usługi skorzystało 77 osób, w tym:

- 75 osób bezrobotnych,
- 2 osoby niezarejestrowane.

Klientom Urzędu przekazywano informacje na temat zasad funkcjonowania sieci EURES, informacje o stosowanych metodach i miejscach upowszechniania zagranicznych ofert pracy, o możliwościach poszukiwania zatrudnienia w krajach UE/EOG oraz o aktualnie rozpowszechnianych zagranicznych ofertach pracy.

W ramach usług świadczonych przez doradców zawodowych, liderów klubu pracy i specjalisty ds. rozwoju zawodowego dotyczących poradnictwa zawodowego, aktywnego poszukiwania pracy i szkoleń osoby zarejestrowane odbyły 7.116 wizyt.

W tym okresie doradcy zawodowi zorganizowali spotkania informacyjne dla osób zarejestrowanych, których głównym celem było przekazanie informacji o podstawowych usługach Urzędu, instrumentach rynku pracy, instrumentach wspierających usługi rynku pracy oraz uświadomienie potrzeby poprawy sytuacji zawodowej, przedstawienie możliwości podwyższania lub zmiany kwalifikacji, przedstawienie możliwości podejmowania działalności gospodarczej w szczególności w oparciu o jednorazowe środki udzielane na ten cel, zapoznanie z bieżącymi informacjami m.in. nt. realizowanych projektów.

Przedstawiciele PUP uczestniczyli w różnych przedsięwzięciach wspierających aktywizację zawodową, aktywnie promując usługi Urzędu, w tym m.in. w:

- X edycji Targów Edukacyjnych ABSOLWENT 2012 zorganizowanych przez firmę „Metro Gewert”, na których zaprezentowano usługi świadczone przez Urząd Pracy; Targi były skierowane przede wszystkim do młodzieży, uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, przyszłych studentów, a także osób zainteresowanych możliwością dalszego kształcenia i własnego rozwoju. Wystawcy zaprezentowali ofertę edukacyjną szkół wyższych, policealnych i ponadgimnazjalnych, jednocześnie zachęcając do kontynuowania nauki i podnoszenia kwalifikacji. Odwiedzający stoisko Powiatowego Urzędu Pracy w Pile szczególnie zainteresowani byli możliwością odbycia stażu i skorzystania z usług poradnictwa zawodowego. Osoby poszukujące pracy pozyskiwały informacje na temat szkoleń, a także chętnie przeglądały aktualne oferty pracy. Wszystkim zwiedzającym udostępniono ulotki informacyjne nt. usług i instrumentów rynku pracy, zawodów, a także wzory dokumentów aplikacyjnych;
- Targach Edukacyjnych Szkół Ponadgimnazjalnych Powiatu Pilskiego, których organizatorem był Starosta Pilski. Targi miały na celu zapoznanie młodzieży i ich rodziców z aktualną ofertą edukacyjną szkół uwzględniającą wprowadzaną nową reformę edukacji. Większość gimnazjalistów odwiedzających stoisko Powiatowego Urzędu Pracy nie dokonała jeszcze wyboru kierunku dalszego kształcenia, dlatego z zaciekawieniem korzystali z ulotek o zawodach, zawierających opisy podstawowych czynności w danym zawodzie, wymagań i ewentualnych przeciwwskazań do jego wykonywania. Ponadto udostępniano materiały informacyjne dotyczące zasad sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowania się do rozmowy z pracodawcą;
- Europejskich Dniach Pracy – Poznań 2012 zorganizowanych przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego w ramach sieci EURES. Gośćmi targów było 20 doradców EURES z 12 krajów, natomiast udział w imprezie zgłosiło 36 wystawców, w tym pracodawców polskich i zagranicznych, którzy oferowali prawie 300 miejsc pracy;
- Spotkaniu „Wielkopolski Program Bezpieczne Praktyki i Środowisko 2012” dla studentów szkół technicznych, zorganizowanym przez Naczelną Organizację Techniczną w Poznaniu w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Pile. Na spotkaniu pracownik Urzędu przedstawił informacje na temat odbywania stażu, praw i obowiązków osoby bezrobotnej odbywającej staż.

Ponadto, PUP w Pile kontynuował działania informacyjne skierowane bezpośrednio do przedsiębiorstw i osób podejmujących działalność gospodarczą w ramach Krajowego Systemu Usług, którego głównym celem jest pomoc mikro, małym i średnim przedsiębiorcom oraz osobom podejmującym działalność gospodarczą w sprawnym zakładaniu oraz prowadzeniu przedsiębiorstw.

Poza tym, Powiatowy Urząd Pracy w Pile kontynuował realizację porozumienia zawartego z Wielkopolską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości w zakresie uruchomienia Punktu Konsultacyjnego w Filii PUP w Wyrzysku.

W ramach działania w/w Punktu Konsultacyjnego klienci uzyskiwali informacje, m.in. dotyczące:

- podejmowania, wykonywania oraz rezygnacji z prowadzenia działalności gospodarczej,
- możliwości uzyskania wsparcia na realizację projektów w latach 2007 – 2013 ze środków publicznych (dotacje unijne, pożyczki, dotacje powiatowych urzędów pracy),
- możliwości i zasad skorzystania z dofinansowanych szkoleń,
- danych teleadresowych instytucji otoczenia biznesu.

2. Gielny pracy i spotkania rekrutacyjne

Realizując oferty pracy zgłoszone przez pracodawców, w celu pozyskania do pracy kandydatów odpowiadających wymaganiom pracodawców, organizowano giełdy pracy i spotkania rekrutacyjne, będące formą bezpośredniego kontaktu pracodawcy z wieloma kandydatami, dobranymi przez pośredników pracy spośród osób zarejestrowanych.

Dostosowując usługi rynku pracy do potrzeb i oczekiwań pracodawców w I półroczu br. PUP w Pile zorganizował 2 spotkania rekrutacyjne i 3 giełdy pracy. W analogicznym okresie ubiegłego roku zainteresowanie pracodawców tą formą usługi było większe, czego efektem było zorganizowanie 4 spotkań rekrutacyjnych i 5 giełd pracy. Giełdy pracy i spotkania rekrutacyjne w I półroczu 2012 r. zorganizowano dla 5 pracodawców na stanowiska: spawacz, pracownik restauracji, sprzętaczka, strażnik, kucharz.

Na giełdy i spotkania zaproszono 65 osób, z których 3 uzyskały zatrudnienie i 4 podjęły staż.

3. Poradnictwo zawodowe

Usługi świadczone przez Urząd promowane były na spotkaniach indywidualnych i grupowych prowadzonych przez doradców zawodowych. W okresie od stycznia do czerwca 2012 r. doradcy zawodowi świadczyli 3.890 usług.

Liczbę wizyt osób korzystających z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w I półroczu 2012 r. przedstawia poniższa tabela:

kategorie osób	poradnictwo zawodowe			informacja zawodowa	
	rozmowy wstępne	porady indywidualne	porady grupowe	indywidualna	grupowa
bezrobotni	1 185	2 081	137	21	452
poszukujący pracy	-	1	-	-	-
niezarejestrowani	-	-	-	11	2
ogółem	1 185	2 082	137	32	454

W ww. okresie doradcy zawodowi – w celu określenia ścieżki aktywizacji zawodowej - opracowali Indywidualne Plany Działania dla 1.609 osób bezrobotnych. Diagnozując indywidualne potrzeby i oczekiwania zawodowe klientów w ramach IPD planowano – przy aktywnym udziale osób zarejestrowanych – działania do zastosowania przez Urząd bądź też do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego, mające na celu doprowadzenie do zatrudnienia lub samozatrudnienia.

W I półroczu 2012 roku dominowała indywidualna forma pracy z klientem, w ramach której najczęściej stosowano następujące metody: rozmowa, wywiad, obserwacja, a także udzielanie informacji zawodowych poprzez udostępnienie materiałów i informacji.

Klienci otrzymywali pomoc w planowaniu i podejmowaniu decyzji zawodowych. Pomoc ta była przede wszystkim udzielana w następujących obszarach:

- metody aktywnego poszukiwania pracy,
- wzbudzanie lub podwyższenie poziomu motywacji do poszukiwania pracy,

- przygotowanie dokumentów aplikacyjnych,
- zasady rozmowy kwalifikacyjnej,
- pomoc w planowaniu i podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- ocena – na podstawie testów i Kwestionariusza Uzdolnień Przedsiębiorczych - predyspozycji do podjęcia działalności gospodarczej.

Ogółem poradnictwem realizowanym w formie indywidualnej porady i rozmowy wstępnej objęto w I półroczu 2012 r. łącznie 3.267 osób, w tym 1 osoba poszukująca pracy.

W I półroczu 2012 r. z usług poradnictwa grupowego skorzystało 137 osób, tj. o 26,9% (29 osób) więcej niż w I półroczu 2011 r.

Dokonując selekcji grup bezrobotnych do udziału w warsztatach uwzględniano potrzeby i sytuację zawodową osób zarejestrowanych. Tematy zajęć poradnictwa grupowego ustalono w oparciu o zainteresowania klientów oraz analizę istniejących problemów zawodowych.

Celem zajęć poradnictwa grupowego w zależności od tematyki zajęć było:

- zainspirowanie do aktywności w poszukiwaniu pracy oraz nabywaniu kwalifikacji i umiejętności zawodowych,
- zwiększenie samoświadomości i poznanie własnego potencjału jako przedsiębiorcy,
- przygotowanie do rozmowy z pracodawcą,
- zwiększenie odczucia własnej wartości i zaakceptowanie indywidualnych ograniczeń,
- podwyższenie umiejętności w zakresie promocji własnej osoby,
- poznanie skutecznych sposobów poszukiwania pracy,
- odkrycie własnych możliwości i podniesienie poczucia wartości,
- nabycie umiejętności tworzenia dokumentów aplikacyjnych.

W ramach poradnictwa grupowego zrealizowano warsztaty tematyczne:

- „Przedsiębiorczość – to jest to?”,
- „Jak wzmocnić poczucie własnej wartości”,
- „Skuteczna komunikacja z pracodawcą”,
- „Warsztat samopoznania”,
- „Poznaj swój potencjał”,
- „Planowanie kariery zawodowej”,
- „Wiedza o sobie szansą na zdobycie zatrudnienia. Warsztat budowania motywacji”,
- „Profesjonalne i niepowtarzalne dokumenty aplikacyjne twoją wizytówką zawodową”,
- „Metody i sposoby aktywnego poszukiwania pracy, czyli jak skutecznie poruszać się po rynku pracy”,
- „Rozmowa z pracodawcą biletem do kariery”.

W ramach zawodowej informacji grupowej w omawianym okresie przeprowadzono 58 spotkań dla osób bezrobotnych.

Grupowa informacja zawodowa adresowana była, m.in. do osób:

- długotrwale,
- niepełnosprawnych,
- do 25 roku życia,
- powyżej 50 roku życia,
- nowozarejestrowanych,
- zainteresowanych kandydaturą do odbycia służby wojskowej,
- zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników,

- bez kwalifikacji zawodowych,
- z niskim poziomem wykształcenia,
- zamierzających rozpocząć własną działalność gospodarczą.

Podczas spotkań przedstawiano usługi rynku pracy – pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, usługi EURES oraz zasady organizacji szkoleń, a także instrumenty rynku pracy, w tym możliwość ubiegania się o środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej. Prezentowano prawa i obowiązki osób bezrobotnych. Udostępniano aktualne oferty pracy. Przekazywano ulotki informacyjne, wzory dokumentów aplikacyjnych oraz wykaz portali internetowych dot. ofert pracy.

Spotkania dla osób zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej prowadzone były w Pile z udziałem pracownika merytorycznego, natomiast w Filii w Wyrzysku - przedstawiciela Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – Punktu Konsultacyjnego Krajowego Systemu Usług w Pile. Na spotkaniach szczegółowo przedstawiano kryteria przyznawania środków na podjęcie działalności oraz możliwość skorzystania z pomocy Punktu Konsultacyjnego.

W spotkaniach dla osób zainteresowanych służbą wojskową udział brał przedstawiciel Wojskowej Komendy uzupełnień w Pile, który przedstawiał zasady naboru do Służby Przygotowawczej oraz Narodowych Sił Rezerwowych, a także ogólne warunki służby.

Ponadto, mając na uwadze podejmowanie działań w celu dopasowania kwalifikacji osób poszukujących pracy do potrzeb pracodawców, doradcy zawodowi przeprowadzili spotkania informacyjne z uczniami szkół ponadgimnazjalnych, na których przedstawiano informacyjne pomocne w świadomym wyborze dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej, wyniki monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych w powiecie pilskim, aktualne oferty pracy oraz ogólną sytuację na rynku pracy. W spotkaniach udział wzięło 230 uczniów z poniższych szkół:

- Zespołu Szkół Gastronomicznych w Pile,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Łobżeniczy,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Pile,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Wyrzysku.

Spotkania z uczniami w/w szkół odbyły się w związku z zaproszeniem przez Urząd wszystkich szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu pilskiego do uczestnictwa w zaproponowanym przedsięwzięciu.

4. Aktywne poszukiwanie pracy – Klub Pracy

Realizując marketing własnej osoby, z usług świadczonych przez liderów Klubów Pracy (w Pile i Wyrzysku) w ramach aktywnego poszukiwania pracy, w I półroczu 2012 roku skorzystało 268 osób bezrobotnych, z tego:

- 248 osób z zajęć aktywizacyjnych,
- 20 osób ze szkolenia z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

W ramach zajęć uczestnicy zdobyli wiedzę z zakresu:

- zasad pisania dokumentów aplikacyjnych,
- sposobów poszukiwania pracy,
- przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej,
- komunikacji werbalnej i niewerbalnej,
- zachowań asertywnych w poszukiwaniu pracy,

- identyfikowania barier utrudniających poszukiwanie pracy,
- planowania sposobu uzyskania odpowiedniej pracy.

Struktura uczestników zajęć aktywizacyjnych została przedstawiona w tabeli poniżej.

		liczba osób	udział procentowy
wiek	18-24 lata	35	14,1
	25-34 lata	55	22,2
	35-44 lata	58	23,4
	45 i więcej lat	100	40,3
wykształcenie	wyższe	13	5,2
	policealne i średnie zawodowe	45	18,1
	średnie ogólnokształcące	18	7,3
	zasadnicze zawodowe	85	34,3
	gimnazjalne i niższe	87	35,1

Z zajęć aktywizacyjnych w przeważającej większości skorzystały osoby bezrobotne w wieku powyżej 45 lat oraz z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, a także zasadniczym zawodowym. Stwierdzić zatem można, iż osoby lepiej wykształcone i młode radzą sobie lepiej z poszukiwaniem pracy i w niewielkim stopniu korzystają z usług liderów klubu pracy.

Wybrane kategorie uczestników zajęć aktywizacyjnych przedstawiono w poniższej tabeli.

	liczba uczestników	udział procentowy
kobiety	151	60,9
zamieszkali na wsi	121	48,8
długotrwale bezrobotni	187	75,4
niepełnosprawni	22	8,9
do 25 roku życia	38	15,3
powyżej 50 roku życia	80	32,3

Wśród uczestników zajęć aktywizacyjnych przeważały kobiety i osoby długotrwale bezrobotne, zagrożone wykluczeniem społecznym. Natomiast najmniejszym zainteresowaniem zajęcia cieszyły się wśród osób niepełnosprawnych oraz młodych do 25 roku życia.

Efektem prowadzonych zajęć było:

- podjęcie pracy przez 23 uczestników,
- podjęcie stażu przez 9 uczestników,
- podjęcie pracy w ramach robót publicznych przez 1 uczestnika,
- podjęcie prac społecznie użytecznych przez 1 uczestnika,
- rozpoczęcie działalności gospodarczej przez 1 uczestnika.

W okresach: od 11.05.2012 r. do 31.05.2012 r. oraz od 11.06.2012r. do 29.06.2012r. odbyły się szkolenia w Klubach Pracy w Pile i w Wyrzysku z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, w którym udział brało 20 osób bezrobotnych. Szkolenia przeprowadzono w oparciu o program szkolenia w klubie pracy: „Szukam Pracy” zatwierdzony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w 2009 r. Zrealizowano wszystkie zawarte w podręczniku sesje szkoleniowe. Zajęcia miały charakter warsztatowy. Prowadzono je aktywnymi metodami angażującymi wszystkich uczestników. Zastosowano techniki szkoleniowe jak: mini-wykład, dyskusja, gry i zabawy, testy i kwestionariusze, prezentacje filmów i prezentacje multimedialne. Głównym celem szkolenia było zapoznanie uczestników szkolenia z metodami aktywnego poszukiwania pracy oraz zaktywizowanie ich do czynnego wykorzystania zdobytej wiedzy.

Rezultatami zrealizowanego zakresu tematycznego szkolenia: „Szukam pracy” było:

- wypracowanie pozytywnego stosunku do posiadanych uzdolnień, możliwości wykorzystania posiadanych umiejętności,
- uświadomienie korzyści wynikających z aktywnego poszukiwania pracy oraz przyczyn i zagrożeń pozostawania w długotrwałym bezrobociu,
- zainteresowanie ofertami pracy lokalnymi i krajowymi (wzrost mobilności również przestrzennej),
- nabycie umiejętności poszukiwania zatrudnienia i wykorzystywania dokumentów aplikacyjnych.

5. Działania outplacementu

W pierwszym półroczu 2012 r. PUP w Pile otrzymał 6 zgłoszeń z zakładów pracy dotyczące zamiaru rozwiązania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników – zwolnień grupowych. Zgłoszone zwolnienia dotyczą osób zameldowanych na terenie powiatu pilińskiego. Zakłady pracy, które zgłosiły zamiar zwolnień to:

- Bank Gospodarstwa Krajowego Warszawa – 25 osób,
- TRADIS sp. z o.o. Lublin – 12 osób,
- Pol-Dróg sp. z o.o. Piła – 8 osób,
- Agencja Nieruchomości Rolnych Jednostka Gospodarcza Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa w Pile – 7 osób,
- Przedsiębiorstwo Farmaceutyczne „Jelfa” S.A. Jelenia Góra – 1 osoba,
- PKO Bank Polski S.A. Warszawa – 1 osoba.

W złożonych zgłoszeniach zamiaru rozwiązywania stosunków pracy, jako powody zwolnień pracodawcy wskazywali między innymi zmiany organizacyjne, restrukturyzację oraz przyczyny ekonomiczne.

W oparciu o przyjęty do stosowania program „Outplacement dla zwalnianych grupowo” pracodawcom dokonującym zgłoszeń zaproponowano skorzystanie z usług Urzędu w zakresie zorganizowania spotkań ze zwalnianymi pracownikami, na których przedstawiane są m.in. informacje o sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz usługi i instrumenty rynku pracy. W analizowanym okresie pracodawcy nie wykazali zainteresowania przedstawioną propozycją.

W pierwszym półroczu 2012 r. Powiatowy Urząd Pracy w Pile kontynuował realizację programu outplacementowego dla zwolnionych grupowo, którzy utracili pracę w 2011r. w firmie GEMAR-UMECH sp. z o.o. w Pile.

V. Współtworzenie i realizacja polityki rynku pracy

1. Współpraca z Powiatową Radą Zatrudnienia

W I półroczu 2012 r. zorganizowano 4 posiedzenia Powiatowej Rady Zatrudnienia, na których przede wszystkim:

- przedstawiano informacje o aktualnej sytuacji na powiatowym rynku pracy, o projektach realizowanych w 2011 roku i o zwolnieniach grupowych zgłoszonych i dokonanych w 2012 roku
- przedstawiano opracowane materiały merytoryczne w celu wyrażenia przez Radę opinii – poprzez podjęcie uchwał – m.in. w sprawach:
  - propozycji podziału limitu środków Funduszu Pracy według algorytmu na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu i inne fakultatywne zadania w 2012 roku,
  - propozycji podziału dodatkowych środków z Europejskiego Funduszu Społecznego na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu,
  - realizacji wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu i inne fakultatywne zadania,
  - zaopiniowania uruchomienia nowych kierunków kształcenia w roku szkolnym 2012/2013:
    - 1) w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Mikołaja Kopernika w Wyrzysku w zawodach: technik organizacji reklamy, kucharz na poziomie 4-letniego technikum,
    - 2) w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Michała Drzymały w Brzostowie w zawodach:
      - technik żywienia i usług gastronomicznych na poziomie 4-letniego technikum,
      - kucharz na poziomie 3-letniej zasadniczej szkoły zawodowej,
    - 3) w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Pile w zawodach: monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, monter sieci instalacji i urządzeń sanitarnych, murarz-tylnik na poziomie 3-letniej zasadniczej szkoły zawodowej;
  - przyjęcia do stosowania kryteriów:
    - § kierowania i finansowania szkoleń indywidualnych,
    - § organizacji stażu,
    - § organizacji robót publicznych,
    - § przyznawania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego,
    - § przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej,
    - § przyznawania refundacji składek na ubezpieczenia społeczne, chorobowe i wypadkowe za członków spółdzielni socjalnej,
  - planu szkoleń grupowych na 2012 rok,

- realizacji programów specjalnych: dla bezrobotnych do 30 roku życia i dla bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- oceny sprawozdania z działalności PUP w Pile za 2011 rok,
- przyjęcia „Regulaminu Powiatowej Rady Zatrudnienia w Pile”,
- zaopiniowania wniosków dłużników o umorzenie należności Funduszu Pracy,
- udzielenia Dyrektorowi PUP w Pile upoważnienia do dokonywania przesunięć środków i podziału dodatkowych środków FP i EFS na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu i inne fakultatywne zadania w 2012 roku.

2. Współdziałanie z partnerami rynku pracy

W I półroczu 2012r. współpracowano z partnerami rynku pracy w powiecie pilskim. Celem współpracy była wymiana informacji i wiedzy, służącej do kreowania aktywnej polityki rynku pracy oraz pogłębienie posiadanej wiedzy związanej zwłaszcza z problematyką dotyczącą zatrudnienia, kształcenia oraz projektów unijnych.

W ramach współpracy, m.in:

- 1/ informowano samorząd powiatowy oraz władze samorządów lokalnych o sytuacji na lokalnym rynku pracy, występujących na nim zjawiskach i podejmowanych działaniach Urzędu,
- 2/ wspólnie z przedstawicielami lokalnej władzy samorządowej realizowano porozumienia w zakresie:
  - pomocy osobom bezrobotnym zamierzającym rozpocząć działalność gospodarczą,
  - aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych,
  - współpracy w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych,
  - współpracy z ośrodkami pomocy społecznej,
- 3/ kontynuowano realizację zadań związanych z umową zawartą pod koniec 2010 r., dotyczącą projektu systemowego Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy (Poddziałanie 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki). Celem projektu jest monitorowanie zmian społeczno-gospodarczych zachodzących na wielkopolskim rynku pracy oraz promowanie kształcenia w zawodach deficytowych jako sposób na stymulowanie równowagi na rynku pracy,
- 4/ realizowano „Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2012 rok”,
- 5/ uczestniczono (w związku ze złożoną w 2011 roku deklaracją) w projekcie „Regionalne Centrum Ekonomii Społecznej” realizowanym przez Fundację Pomocy Wzajemnej „Barka”, w:
  - cyklu spotkań poświęconych tematyce ekonomii społecznej i tworzeniu partnerstw lokalnych jako otoczenia przyjaznego jego podmiotom,
  - wizytach studyjnych, mających na celu zapoznanie z działalnością różnych podmiotów ekonomii społecznej, m.in.: Stowarzyszenia Pogotowie Społeczne

w Poznaniu, Centrum Integralności Społecznej „Darzybór” w Poznaniu, osiedla domów socjalnych „Darzybór” w Poznaniu, Stowarzyszenia „ETAP” w Poznaniu, Centrum Integracji Społecznej „Piątkowo” w Poznaniu, Stowarzyszenia Szkoła „Barki” im. H. Ch. Kofoeda – Centrum Integracji Społecznej w Poznaniu, Centrum Integracji Społecznej „Zawady” w Poznaniu, Stowarzyszenia Wydawniczego „Barki” p.n. „Gazeta Uliczna” w Poznaniu, przedsiębiorstwa społecznego Ksero-Druk w Poznaniu, gospodarstwa ekologicznego w Chudobczycach, przedsiębiorstwa społecznego – Ośrodek Szkoleniowo-Rekreacyjny nad Jeziorem w Chudobczycach, Centrum Integracji Społecznej przy Wspólnocie w Chudobczycach, Centrum Integracji Społecznej w Kwilczu, Spółdzielni Socjalnej „Kram” w Kwilczu, przedsiębiorstwa społecznego Diakonijna Spółka Zatrudnienia Sp. z o.o. w Kwilczu, Centrum Integracji Społecznej przy Stowarzyszeniu Dla Ludzi i Środowiska w Kwilczu, Wielobranżowej Spółdzielni Socjalnej Eko-Farma we Władysławowie,

- 6/ uczestniczono w spotkaniach zorganizowanych przez Fundację Pomocy Wzajemnej „Barka” dotyczących budowy partnerstwa lokalnego na terenie Miasta i Gminy Ujście w ramach projektu „Regionalne Centrum Ekonomii Społecznej, którego celem jest zintegrowane działanie na rzecz walki z lokalnym bezrobociem, m.in. poprzez wspomaganie osób długotrwale bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w ich powrocie do aktywności zawodowej i reintegracji środowiskowej poprzez m.in. utworzenie Centrum Integracji Społecznej, spółdzielni socjalnej,
- 7/ uczestniczono w spotkaniu zorganizowanym przez Fundację Pomocy Wzajemnej Barka w Urzędzie Miasta Piły, na którym podpisane zostało porozumienie o współpracy na rzecz rozwoju społecznej gospodarki rynkowej w Pile. Porozumienie zawarli m.in.: Prezydent Miasta Piły, Fundacja Barka, Powiatowy Urząd Pracy w Pile, Pilskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar-Markot, Centrum Charytatywno-Opiekuńcze Caritas oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 8/ zgłoszono uczestnictwo w edukacji animatorów gospodarki solidarnej w ramach projektu innowacyjnego testującego pt. „Wielkopolskie Centrum Ekonomii Solidarnej – koordynacja na rzecz zapewnienia trwałości funkcjonowania instytucji ekonomii społecznej” realizowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu w partnerstwie z Fundacją Pomocy Wzajemnej „Barka”, Stowarzyszeniem na Rzecz Spółdzielni Socjalnych, Fundacją im. Królowej Polski św. Jadwigi oraz Fundacją Forum Rozwoju Nowoczesnych Technologii,
- 9/ uczestniczono w konferencjach:
  - „Partnerstwa lokalne a rozwój gospodarki społecznej w Wielkopolsce”, na której omówiono projekt „Regionalne Centrum Ekonomii Społecznej” w latach 2010-2012 zorganizowanej przez Fundację Pomocy Wzajemnej „Barka”,
  - poświęconej zmianom w systemie edukacji w szkołach ponadgimnazjalnych realizujących kształcenie zawodowe,
  - promującej projekt systemowy „Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej w Wielkopolsce”,
  - podsumowującej realizację projektu „Doskonały praktyk” realizowanego przez Wyższą Szkołę Biznesu w Pile przy współpracy Ministra Edukacji Narodowej,
  - „Współczesne tendencje w kształceniu doradców zawodowych”, której celem było skonfrontowanie istotnych problemów pojawiających się w doświadczeniach

doradców zawodowych z wybranymi koncepcjami teoretycznymi oraz ustalenie najistotniejszych działań współczesnego doradcy zawodowego,

- „Samorządność dla solidarności”, której celem było przedstawienie modelu kształcenia animatorów przedsiębiorczości społecznej, wypracowanego w ramach projektu innowacyjnego testującego pn. „Wielkopolskie Centrum Ekonomii Solidarności” przez Fundację Pomocy Wzajemnej „Barka”,
- „Czas zawodowców – rozwój kształcenia zawodowego w regionie. Podsumowanie i kontynuacja działań w projekcie „Wielkopolski system monitorowania i prognozowania”,
- „Analiza zasad żywienia gospodarczego”, której celem było m.in. poznanie wyników analiz związanych z przemianami gospodarki w ujęciu regionalnym,
- „Tworzenie propozycji projektów gospodarczych”, która odbyła się w ramach projektu „Przewiduj i reaguj – zarządzanie zmianą w subregionie pilskim” współfinansowanego ze środków EFS,
- konferencji i spotkania organizowanych przez Wielkopolską Izbę Rzemieślniczą w Poznaniu w ramach realizowanego projektu „Razem dla rozwoju rzemiosła”. Celem projektu jest zwiększenie zdolności adaptacyjnych wielkopolskich zakładów rzemieślniczych do 30.06.2013 r. w zakresie stosowania zasad społecznej odpowiedzialności biznesu i idei flexicurity, poprzez budowanie świadomości i wzrost wiedzy wśród wielkopolskich rzemieślników,

10/ uczestniczono w seminariach:

- „Perspektywy kształcenia w kontekście potrzeb rynkowych Północnej Wielkopolski”, na którym zaprezentowano „Wielkopolski system monitorowania i prognozowania” oraz w konferencji informacyjnej PO KL „Wprowadzenie do szóstego roku wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w Wielkopolsce”;
- poświęconym współpracy publicznych służb zatrudnienia i jednostek pomocy społecznej;
- „Aktywny rodzic – ZYSK dla samorządu, biznesu i organizacji pozarządowych”,

11/ uczestniczono w posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej, Zdrowia i Bezpieczeństwa Rady Powiatu w Pile oraz Infrastruktury, Promocji i Rozwoju w związku z przekazanym materiałem sesyjnym „Informacja o sytuacji na rynku pracy w powiecie pilskim w 2011 roku” oraz informacją o zamierzeniach w 2012 roku dotyczących dostosowywania kierunków kształcenia do aktualnych i przyszłych potrzeb podmiotów gospodarczych z terenu powiatu pilskiego,

12/ uczestniczono w posiedzeniu Zespołu Konsultacyjnego ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Powiatu Pilskiego, którego tematem było, m.in. przyjęcie sprawozdania z realizacji „Rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za rok 2011”,

13/ uczestniczono w spotkaniu „Bądź aktywny na rynku pracy” w ramach Partnerstwa na Rzecz Rozwoju Wielkopolskiego Rynku Pracy. Organizatorem był Samorząd Województwa Wielkopolskiego, Wojewódzki Urząd Pracy oraz samorządy powiatowe – powiatowe urzędy pracy. Spotkanie miało miejsce w Hali Sportowej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Pile. Skierowane było do osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Uczestniczyli w nim pracodawcy z subregionu pilskiego, tj.

z powiatów: pilskiego, chodzieskiego, czarnkowsko – trzcianeckiego, wągrowieckiego i złotowskiego; instytucje szkoleniowe, Ochotniczy Hufiec Pracy oraz Państwowa Inspekcja Pracy – łącznie przedstawiciele 44 instytucji, w tym z powiatu pilskiego – 18. Ponadto swoje stoiska miały powiatowe urzędy pracy z subregionu oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu Oddział w Pile. Na poszczególnych stoiskach można było porozmawiać bezpośrednio z pracodawcą na temat możliwości zatrudnienia, oczekiwań dotyczących kandydatów do pracy, złożyć można było swoje dokumenty aplikacyjne. Osoby poszukujące pracy mogły zapoznać się z ofertą instytucji szkoleniowych, z możliwością podniesienia kwalifikacji lub zdobycia nowych poszukiwanych na rynku pracy, a także zasięgnąć porady na temat przepisów Prawa pracy u pracownika Państwowej Inspekcji Pracy oraz zapoznać się z ofertą przedstawioną przez Ochotniczy Hufiec Pracy.

W ramach spotkania odbyły się warsztaty „Dasz sobie radę na rynku pracy”, na których prezentowano 2 moduły tematyczne:

- „Zasady pisania dokumentów aplikacyjnych”,
- „Sam na sam z pracodawcą”,

- 14/ uczestniczono w spotkaniu ze studentami Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Pile w ramach programu „Bezpieczne Praktyki i Środowisko 2012”, organizowanym przez Naczelną Organizację Techniczną w Poznaniu. W trakcie spotkania przedstawiono informacje na temat zasad odbywania stażu,
- 15/ uczestniczono w warsztatach upowszechniających projekt „Wielkopolski system monitorowania i prognozowania”, realizowany przez Politechnikę Poznańską i Partnerów,
- 16/ uczestniczono w II Targach Edukacji i Pracy w Wałczu, w ramach wymiany doświadczeń,
- 17/ zorganizowano spotkania adresowane do osób niepełnosprawnych w trakcie których przedstawiciele Stowarzyszenia Pomocy Humanitarnej przedstawili informacje o założeniach projektu skierowanego do osób niepełnosprawnych,
- 18/ na zaproszenie Starosty powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego Dyrektor Urzędu brała udział w spotkaniu dotyczącym opracowania konkursowego projektu partnerskiego w zakresie uruchomienia ośrodka wspierającego i promującego ekonomię społeczną w subregionie pilskim. Projekt ma być realizowany w okresie 01.01.2012 r. – 30.06.2015 r. w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Poddziałanie 7.2.2 ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Kolejne spotkanie w tej sprawie odbyło się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile w dniu 29 czerwca br.,
- 19/ w ramach współpracy Powiatowego Urzędu Pracy w Pile z Wielkopolską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o. odbyły się spotkania informacyjne dla osób bezrobotnych zamierzających prowadzić własną działalność gospodarczą i ubiegać się o przyznanie środków na jej uruchomienie. Na spotkania zaproszono osoby bezrobotne, które złożyły ankietę dla osób zamierzających ubiegać się o dofinansowanie oraz odbyły rozmowy z doradcami zawodowymi dot. określenia predyspozycji do podjęcia działalności gospodarczej,

20/ z inicjatywy PUP zorganizowano w Urzędzie spotkanie z przedstawicielami „Inwest-Park” sp. z o.o. w Pile, efektem którego było zawarcie porozumienia na rzecz wspierania rozwoju i popularyzowania przedsiębiorczości w powiecie pilskim, nawiązywania kontaktów z pracodawcami, wymiany informacji dot. zapotrzebowania lokalnego rynku pracy oraz działań związanych z Inkubatorem Przedsiębiorczości w Pile.

3. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W I półroczu 2012 r. Urząd przygotował opracowanie „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych za 2011 rok”. Materiał ten zawiera analizę skali i struktury bezrobocia w grupach i zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych ofert pracy. Określa się w nim zawody wykazujące deficyt lub nadwyżkę pracowników oraz trendy zmian w odniesieniu do kierunków kształcenia w szkołach oraz szkoleń organizowanych przez Urząd i inne instytucje szkoleniowe tak, aby wpływały w sposób korzystny na procesy zachodzące na rynku pracy.

Wyłonienie zawodów deficytowych i nadwyżkowych wśród osób bezrobotnych pozwala na sformułowanie wniosków oraz umożliwia ustalenie działań optymalizujących dostosowywanie kwalifikacji i umiejętności osób pozostających bez pracy do wymagań i oczekiwań pracodawców.

Mając na uwadze przede wszystkim dostosowywanie kwalifikacji do potrzeb lokalnego rynku pracy, raport przekazano organom i instytucjom zainteresowanym problematyką rynku pracy, w tym:

1. Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Poznaniu,
2. Wydziałowi Oświaty Starostwa Powiatowego w Pile,
3. członkom Powiatowej Rady Zatrudnienia w Pile,
4. Kuratorium Oświaty w Poznaniu, Delegatura w Pile,
5. radnym Rady Powiatu w Pile,
6. szkołom ponadgimnazjalnym oraz wyższym,
7. instytucjom szkoleniowym.

Ranking zamieszczono również na stronie internetowej Urzędu w celu umożliwienia pozyskania informacji o zawodach deficytowych i nadwyżkowych, które powinny pomóc przede wszystkim w dokonaniu wyboru kierunku dalszego kształcenia przez zainteresowanych.

Do zawodów o najwyższym poziomie nadwyżki należały:

Lp.	nazwa zawodu	poziom nadwyżki w 2011 roku
1.	Sprzedawca	54,0
2.	Monter sprzętu oświetleniowego i lamp	25,7
3.	Technik ekonomista	24,7
4.	Kucharz	20,1
5.	Murarz	15,0
6.	Mechanik samochodów osobowych	14,0

7.	Krawiec	11,8
8.	Ślusarz	11,5
9.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	11,2
10.	Ekonomista	11,0
11.	Piekarz	8,8
12.	Technik mechanik	8,1
13.	Fryzjer	8,0
14.	Kucharz małej gastronomii	7,7
15.	Technik budownictwa	7,5
16.	Politolog	7,1
17.	Mechanik pojazdów samochodowych	6,3
18.	Technik rolnik	6,2
19.	Szwaczka	5,9
20.	Cukiernik	5,2
21.	Kelner	5,2

Najwyższy z kolei poziom deficytu wystąpił w grupie zawodów:

Lp.	nazwa zawodu	poziom deficytu w 2011 roku
1.	Robotnik gospodarczy	-23,5
2.	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	-9,1
3.	Pracownik prac dorywczych	-8,0
4.	Kierowca samochodu ciężarowego	-6,6
5.	Technik prac biurowych	-4,6
6.	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	-4,0
7.	Doradca finansowy	-3,3
8.	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	-3,3
9.	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	-2,3
10.	Elektryk	-2,2
11.	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	-2,0
12.	Operator wtryskarki	-2,0
13.	Doradca klienta	-1,8
14.	Kierowca ciągnika siodłowego	-1,1
15.	Zaopatrzeniowiec	-1,0
16.	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	-1,0
17.	Kosmetyczka	-0,9
18.	Spedytor	-0,8

19.	Specjalista do spraw sprzedaży	-0,8
20.	Technik administracji	-0,8
21.	Sekretarka	-0,8
22.	Brukarz	-0,8

Zawody zrównoważone na pilskim rynku pracy to m.in.:

- fizjoterapeuta,
- specjalista ds. rachunkowości,
- kosztorysant budowlany,
- technik mechatronik,
- kontroler jakości produktów spożywczych,
- technik weterynarii,
- kurier,
- lakiernik,
- elektromechanik,
- pilarz.

Największe zapotrzebowanie ze strony pracodawców odnotowano w takich zawodach jak:

- robotnik gospodarczy,
- sprzedawca,
- technik prac biurowych,
- kierowca samochodu ciężarowego,
- pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowanych,
- magazynier,
- pracownik prac dorywczych,
- sprzątaczkę biurową,
- robotnik budowlany,
- pracownik ochrony fizycznej bez licencji.

Biorąc pod uwagę sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności, sekcjami generującymi zawody deficytowe były sekcje: opieka zdrowotna i pomoc społeczna; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; informacja i komunikacja.

Do sekcji generujących w najwyższym stopniu zawody nadwyżkowe należały: przetwórstwo przemysłowe, handel hurtowy i detaliczny oraz pozostała działalność usługowa.

W I półroczu 2012r. Urząd kontynuował realizację porozumienia zawartego z Politechniką Poznańską o współpracy na rzecz upowszechniania Wielkopolskiego systemu monitorowania i prognozowania. Celem w/w projektu jest ograniczenie niedostosowania informacji o zapotrzebowaniu wielkopolskiego rynku pracy na kompetencje, a w szczególności umiejętności zawodowe, w zestawieniu z podażą na nie, wynikającą z programów kształcenia zawodowego w Wielkopolsce, czyli możliwe powiązanie kształcenia zawodowego z rynkiem pracy. Powyższe działania mają przyczynić się do wykluczenia nieefektywnych i uruchamiania nowych kierunków zawodowych w regionie, na które jest zapotrzebowanie.

4. Badania, opracowania

W I półroczu 2012 r. Powiatowy Urząd Pracy przygotował następujące materiały analityczno – statystyczne:

- miesięczne biuletyny informacyjne o sytuacji na rynku pracy,
- „Informację o sytuacji na rynku pracy w powiecie pilskim w 2011 r.”,
- analizy lokalnego rynku pracy w powiecie pilskim,
- „Sprawozdanie z działalności PUP w Pile za 2011 rok”.

Materiały te pozwalały na bieżąco obserwować zachodzące na pilskim rynku pracy tendencje. Pozwalały wskazać na ogólne prawidłowości i charakterystyczne dla powiatu uwarunkowania decydujące o sytuacji na lokalnym rynku pracy. Wynikające z analiz współzależności między obserwowanymi faktami. Dawaly szansę wyboru określonych form skuteczniejszego oddziaływania zarówno na skutki, jak i przyczyny występujących na rynku problemów. Stąd też w podstawowych analizach pilskiego rynku pracy zawarto wiedzę dotyczącą charakterystyki powiatu od strony gospodarczej oraz społecznej.

Szczególnie obszerna jest pod tym względem analiza dotycząca okresu 2007 – 2011. Wskazano w niej na profil powiatu, jego atuty i słabe strony mogące wpływać na sytuację na rynku pracy. Scharakteryzowano potencjał ludnościowy, jego zróżnicowanie pod względem statusu materialnego i edukacyjnego. Określono potencjalne zasoby siły roboczej. Poruszano też kwestię występujących na rynku pracy osób pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo.

Część materiałów analitycznych poświęcono także pracodawcom i zgłaszanemu przez nich popytowi na pracę, a z drugiej strony – zarejestrowanym w PUP bezrobotnym.

Wnioski wynikające z przeprowadzonych analiz stanowiły podstawowy argument uzasadniający ubieganie się o dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na programy:

- „Program aktywizacji zawodowej pracowników bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi (w tym współfinansowane z wkładu finansowego Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji - EFG)”,
- program specjalny „Młodzi-Aktywni-Przedsiębiorczy” dla osób bezrobotnych do 30 roku życia,
- program specjalny „50 plus – siła w doświadczeniu” dla osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Jedną z podstawowych, stosowanych przez Urząd metod obserwacji rynku pracy była analiza prowadzona metodą monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Wynikające z niej wnioski i rekomendacje miały również określone znaczenie i brane były pod uwagę w oddziaływaniu na problemy lokalnego rynku pracy, głównie w identyfikowaniu i harmonizowaniu potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych ze stroną podażową rynku pracy.

VI. Podsumowanie

1. Poziom bezrobocia na koniec I półrocza 2012 r. wyniósł 6.686 osób bezrobotnych – o 695 osób, tj. o 11,6% więcej niż na koniec czerwca 2011 r. Największy wzrost liczby osób bezrobotnych wystąpił w gminie Kaczory – o 19,8%;
2. W czerwcu 2012 r. stopa bezrobocia w powiecie pilskim – w porównaniu z czerwcem 2011 r. – wzrosła o 1,2 (porównując ze stopą po korekcie GUS o 1,1) punktu procentowego i wyniosła 12,0%;
3. W okresie I - VI 2012 r. napływ do bezrobocia był wyższy o 210 osób (o 4,0%) niż w analogicznym okresie 2011 roku i wyniósł 5.466 osób, natomiast odpływ zmniejszył się o 40 osób, tj. o 0,8% i wyniósł 5.209 osób;
4. Spośród 5.209 osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2012 r., grupę liczącą 2.055 osób, tj. 39,5% stanowiły osoby, które podjęły pracę (niesubsydiowaną – 1.935 osób, tj. 94,2%, subsydiowaną – 120 osób, tj. 5,8%). Było to o 0,3 punktu procentowego mniej niż w I półroczu 2011 r. Częstym powodem wyłączeń było również niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy, z powodu którego status bezrobotnego utraciło 1.990 osób, tj. 38,2% – o 1,0 punkt procentowy mniej niż w I półroczu 2011 r.
5. Największa różnica udziału poszczególnych grup osób bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem na koniec I półrocza 2012 r., porównując z analogicznym okresem roku 2011, wystąpiła wśród osób bez kwalifikacji zawodowych, których udział zmniejszył się o 2,4 punktu procentowego i wyniósł 27,0%;
6. Udział osób bez wykształcenia średniego na koniec I półrocza 2012 r. wyniósł 57,2% i był o 0,3 punktu procentowego niższy od udziału na koniec I półrocza 2011 r.;
7. Grupa osób bez doświadczenia zawodowego liczyła na koniec I półrocza 2012 r. 1.394 osoby i stanowiły one 20,8% ogółu bezrobotnych. W porównaniu z I półroczem 2011 r. udział osób bez doświadczenia zawodowego w ogólnej liczbie osób bezrobotnych zmniejszył się o 0,7 punktu procentowego;
8. Udział osób do 25 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych wyniósł na koniec I półrocza 2012 roku 19,0% i był o 0,7 punktu procentowego niższy aniżeli na koniec I półrocza 2011 roku. Ponadto powiat pilski miał trzeci najniższy w Wielkopolsce, po powiecie poznańskim i kaliskim, wskaźnik udziału ludzi młodych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych;
9. Osoby z wyższym wykształceniem stanowiły na koniec I półrocza 2012 roku 8,9% ogółu bezrobotnych, tj. o 0,2 punktu procentowego więcej aniżeli na koniec I półrocza 2011 r. Najwięcej osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem ukończyło następujące kierunki: ekonomia, politologia, administracja, pedagogika oraz zarządzanie i marketing;

10. W I półroczu 2012 r. Powiatowy Urząd Pracy w Pile miał do dyspozycji 1.396 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, czyli o 281 (o 16,8%) mniej aniżeli w I półroczu 2011 r. Miejsca subsydiowane w liczbie 825 stanowiły 59,1% ogólnej liczby wolnych miejsc – w porównaniu z I półroczem 2011 r. udział miejsc subsydiowanych w ogólnej ich liczbie zwiększył się o 12,7 punktu procentowego;
11. Najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dotyczyło zawodów: robotnik gospodarczy, sprzedawca oraz technik prac biurowych;
12. Na koniec I półrocza 2012 r. wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych - 21,8% nie posiadało zawodu, natomiast zawodami najczęściej wśród bezrobotnych występującymi (tj. najbardziej generującymi bezrobocie) były zawody identyczne jak na koniec I półrocza 2011r., tj.: sprzedawca, technik ekonomista, monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych, kucharz oraz murarz;
13. W I półroczu 2012 r. PUP w Pile dysponował środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w wysokości 5.721,7 tys. zł, tj. o 767,7 tys. zł (o 15,5%) wyższymi niż w okresie I – VI 2011r.;
14. Celem pozyskania dodatkowych środków na aktywizację zawodową osób bezrobotnych w I półroczu 2012r. PUP w Pile opracował programy i projekty dot. aktywizacji 644 osób bezrobotnych i wystąpił z wnioskami o pozyskanie dodatkowych środków na ten cel w wysokości 8.189.211,80 zł;
15. W okresie I-VI 2012 r. Powiatowy Urząd Pracy zaktywizował – w ramach środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego – 744 osoby, tj. o 125 osób (20,2%) więcej niż w analogicznym okresie 2011 r. (619 osób);
16. Wśród ogółu zaktywizowanych osób bezrobotnych największy udział stanowiły osoby skierowane do odbycia stażu (62,0%) oraz wykonywania prac społecznie użytecznych (16,9%);
17. W I półroczu 2012 r. na aktywizację osób bezrobotnych wydatkowano środki Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego w wysokości 1.298,1 tys. zł, tj. o 158,7 tys. zł (o 10,9%) mniej niż w I półroczu 2011 r.;
18. Najwięcej, bo 72,9% środków wydatkowano na staże. Priorytetowe potraktowanie staży wynikało z dostępności tej formy aktywizacji dla osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, co zaskutkowało udziałem w stażach 50,3% osób do 25 roku życia i 41,0% osób długotrwale bezrobotnych;